

Аўтасэрвіс без сертыфікацыі?

Лепш невялікі заробак, чым ніякі

Ці адкрыеца дом-музей Алеся Адамовіча?

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

СТАР.2

М

СТАР.4

ЯК МАДЭРНИЗУЕМСЯ?

Прэзідэнт Беларусі, Галоўнакамандуючы Узброенымі Сіламі Аляксандр Лукашэнка наведаў 120-ю асобную механізаваную брыгаду Паўночна-заходняга аператыўнага камандвання Узброеных Сіл, дзе азнаёміўся з узорами мадэрнізаванага узбраення і ваеннай тэхнікі.

Кіраўнік дзяржавы праінфармаваў аб арганізацыйна-штатнай структуры, дыслакацыі брыгады, выкананні Дзяржаўнай праграмы па ўладкаванні ваенных гарадоў, а таксама арганізацыі заняткаў па баявой падрыхтоўцы з выкарыстаннем сучасных камп'ютарызаваных трэнажораў. Прэзідэнт пацікавіўся, наколькі эфектыўна падрыхтоўка на трэнажорах. На думку міністра абароны Андрэя Раўкова, гэты метад з'яўляецца сапраўды эфектыўным і да таго ж дазваляе пачаць выдаткі на падрыхтоўку спецыялістаў.

Затым Аляксандр Лукашэнка наведаў Пакой баявой славы, дзе адлюстравана гісторыя 120-й асобнай механізаванай брыгады, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта. Кіраўнік дзяржавы пакінуў запіс у памятнай кнізе, дзе пажадаў воінам слаўтэга злучэння быць вартымі светлай памяці герояў-аднапалчанаў. Кіраўнік дзяржавы пабываў таксама ў адной з казармаў брыгады, дзе азнаёміўся з арганізацыйнай жыццямі і быту вайскоўцаў.

Аляксандр Лукашэнка, змяніўшы праграму наведвання брыгады, зайшоў таксама ў салдацкую сталовую, дзе яму паказалі, як і чым харчуецца вайскоўца, а таксама па-за праграмай наведаў і медыцынскую роту.

На вайсковым стрэльбішчы Прэзідэнту былі паказаны ўзоры ваеннай тэхнікі, баявой формы адзення, экіпіроўкі і стралковай зброі, якую плануецца прыняць на ўзбраенне механізаваных брыгад.

Кіраўнік дзяржавы азнаёміўся таксама з тактыка-тэхнічнымі характарыстыкамі пісталетаў і іншай стралковай зброі, якая маецца на ўзбраенні ва Узброеных Сілах (у тым ліку гістарычнай зброі часоў Грамадзянскай і Вялікай Айчыннай войнаў). Прэзідэнту былі прадэманстраваны элементы тактычнай стральбы з выкарыстаннем сучасных айчынных аптычных сродкаў.

ЗРАБІЦЬ СВОЙ ГОРАД БОЛЬШ ЯРКІМ

выказалі намер удзельнікі дзіцячага парламента з Брэста падчас мерапрыемстваў з нагоды 70-годдзя ААН

Удзельнікі акцыі «Экспрэс ААН-70: на шляху да партнёрства для развіцця» правялі ў Брэсце цэлы шэраг розных мерапрыемстваў. Першым з іх стала падпісанне Дэкларацыі прыхільнасці рэгіёна Мэтам устойлівага развіцця. Свае подпісы пад дакументам паставілі намеснік старшыні Брэсцкага аблвыканка Міхаіл Сяркоў і прадстаўнік Дзіцячага фонду ААН у Беларусі Рашад Мустафа Сарвар.

Адной з адметных падзей гэтага дня можна, відаць, назваць правядзенне парламенцкіх слуханняў Брэсцкага гарадскога Савета дэпутатаў, дзіцячага і маладзёжнага парламента Брэста на тэму «Развіццё адукацыі і сацыялізацыя моладзі». Перад пасяджэннем прадстаўнікі розных школ горада правялі невялікія прэзентацыйныя праектаў, якія яны ажыццяўляюць у сферы грамадскага жыцця. Адзін з іх называецца «Зробім горад больш яркім». Гэтае пачынанне аб'яднала самых юных гарадскіх мастакоў, графістаў, якія сапраўды ўпрыгожваюць горад. Маладыя людзі робяць малюны на фасадах, сценах, фрагментах агароджы. Аўтары праекта падкрэслілі, што такі гурток па інтарэсах дазволіў накіраваць ініцыятыву мастакоў-падлеткаў у пазітыўнае рэчышча і заахвоваць тых, хто сапраўды мае творчыя здольнасці. Дзеці паказалі здымкі сваіх работ, якія дакладна надалі асобным будынкам абласнога цэнтра яркасць і прывабнасць.

Другі цікавы праект называецца «Падары ўсёмушкі дзецям». Гэта спроба школьнікаў навучыцца сапраўднаму валанцёрству, якое падраўмавае спагаду і дапамогу. Удзельнікі гуртка ходзяць у дзіцячыя балюны са сваёй «клоўнатэрапіяй»: іх выступленні спрыяюць адаптацыі маленькіх пацыентаў у новых умовах на карысць хутэйшага ачування.

Калі Рашад Мустафа Сарвар знаёміўся з дзіцячымі ініцыятывамі і праектамі, ён сказаў старшыні Брэсцкага гарадскога Савета Мікалаю Крассоўскаму: «Віншую вас! У вас такая цікавая, неаб'якавая моладзь!».

У гэтым маглі пераканацца і ўдзельнікі парламенцкіх слуханняў. У зале нараўне з дэпутатамі гарадскога прадстаўнічага органа ўлады выступалі школьнікі і студэнты. Дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу краіны Валяцін Мілашэўскі выказаў упэўненасць, што сённяшнія удзельнікі дзіцячага і маладзёжнага парламента будуць добрымі спецыялістамі ў сваёй галіне, стануць міністрамі і парламентарыямі і, несумненна, годна прадставяць нашу краіну на міжнародным узроўні.

Знаковым можна назваць і навукова-метадалагічны семінар, які прайшоў у Брэсці дзяржаўным універсітэце імя А.С. Пушкіна. Форум атрымаў назву «70 гадоў ААН і шляхі далейшага ўмацавання супрацоўніцтва паміж народамі». У рамках канферэнцыі вучоныя прадставілі цікавыя даклады па розных аспектах сумеснай работы, пераадолення глабальных праблем і выклікаў сучаснасці.

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

ТРЫМАЙЦЕСЯ КАРАНЯМІ!

Робітнікі «Мінскзеленбуд» садзяць маладыя дрэвы ў Лошыцкім парку.

ЛІЧБА ДНЯ

Br2 млн 811,1 ТЫСЯЧЫ

склаў сярэдні памер прызначаных пенсій у верасні гэтага года, паведамляе Нацыянальны сацыяльна-эканамічны камітэт. Сярэдні памер вераснёўскіх пенсій у 2,4 раза перавышае мінімум пражыткавага мінімуму для пенсіянераў (у адпаведнасці з пастановай Міністэрства працы і сацыяльнай абароны ад 20 ліпеня 2015 года бюджэт пражыткавага мінімуму для пенсіянераў у цэнах чэрвеня ў разліку на месяц на перыяд з 1 жніўня па 31 кастрычніка гэтага года складае Br1 млн 193,2 тыс.). У верасні сярэдні памер пенсій па ўзросце склаў Br2 млн 897,3 тыс., па інваліднасці — Br2 млн 562 тыс., з прычыны страты карміцеля — Br1 млн 924,2 тыс., сацыяльных пенсій — Br1 млн 419,7 тыс.

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 28.10.2015 г.

Долар ЗША	17358,00 ▲
Еўра	19189,00 ▲
Рас. руб.	273,17 ▼
Укр. грыўня	760,90 ▲

Шляхамі Скарыны

У гэтую дарогу мяне блаславіў ён сам. Маршрутка на Полацк імчала па яшчэ сонным пад першымі промнямі кастрычніцкага сонца Мінску, а ён, у бронзе, захутаны ў цымянае золата халаднаватага святла, стаў, урачыста ўскінуўшы рукі, і кніга, узнесеная да неба, была з ім. Выпадкава ці не, але ў XXI стагоддзі Францыск Скарына праводзіць усіх, хто выязджае з Мінска менавіта ў напрамку яго роднага Полацка, і сустракае тых, хто з Полацка прыедзе. Постаць чалавека з кнігай не губляецца на фоне гмах Нацыянальнай бібліятэкі: яна значная, неад'емная частка архітэктурнай кампазіцыі, без якой і наш славуты «алмаз» не выглядаў бы так урачыста і дасканалы. Зрэшты, а ці магло ў Беларусі быць інакш?

У мяне на стала ляжыць мая першая Біблія. Падараная атзістычна выхаванай школьніцы ў далёкім 89-м, яна перавярнула калісьці такі правільны і зразумелы, здавалася, свет. А яшчэ — падарыла, бадай, першае па-сапраўднаму дарослае, усвядомленае пачуццё гонару за сваю зямлю, за свой народ, за ўласную да іх прыналежнасць. Бо ў той кнізе, акрамя кананічных тэкстаў, быў дадатак. У якім — надзвычай цікавая табліца: у якім годзе кожны з народаў СССР (ад рускіх да нанайцаў) атрымаў Святое Пісанне на нацыянальнай мове. 1517-ы насупраць графы «беларусы» вылучаны шрыфтам. Невыпадкава: гэтая дата на сто, на дзвесце, на трыста, а то і на чатырыста гадоў ранейшая, чым многія астатнія.

Праз пяцьсот гадоў з таго часу, як «Псалтыр» пачаў гісторыю беларускага кнігадрукавання і працягнуў гісторыю беларускага асветніцтва, я спрабую прайсці шляхам Скарыны. Убачыць тое, што мог бачыць ён, згледзець яго сляды нават у сучасным увасабленні, даведацца пра яго як мага больш, сустрэўшыся з дасведчанымі людзьмі. Для якіх скарыніна — не прыгожы неалагізм, а сапраўдная навука... Урэшце, зразумець і адчуць, што рухала гэтым чалавекам у яго падзвіжніцкай справе. Што ён сёння — для Беларусі, для беларусаў, для ўсяго свету...

СТАР.4

КНІГАЙ БЛАСЛАВЁНЫЯ

УВАГА, ПРАМАЯ ЛІНІЯ!

Паліўнічыя і рыбалоўныя, рыхтуецца пытанні!

Як загадаць праз інтэрнэт пуцёўку на паляванне? Ці можна замест агнястрэльнай зброі выкарыстоўваць лук і арбалет? Ці патрэбна рада-сплоўная сабаку, якога бяруць на паляванне?

Да ведацца адказы на гэтыя пытанні і задаць свае можна будзе падчас «прамой лініі» ў рэдакцыі «Звязды» са старшынёй Беларускага таварыства паліўнічых і рыбалоў Юрыем Іванавічам ШУМСКИМ.

Яна пройдзе ў рэдакцыі «Звязды» 30 кастрычніка з 11 да 12 гадзін. Тэлефануйце ў гэты час на нумар (017) 287 18 71. Паляўнічыя свае пытанні можна пакінуць па нумары (017) 287 18 38 або даслаць іх на e-mail pryroda@zviazda.by.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

У Польшчы перамагла партыя экс-прэм'ера Качыньскага

Апазіцыйная кансерватыўная партыя «Закон і справядлівасць» была прэм'ер-міністра Польшчы Яраслава Качыньскага атрымала перамогу на праведзеных у мінулыя нядзелю парламенцкіх выбарах, набравшы 37,58% галасоў, паведамляе TVN24. Па неафіцыйных звестках, «ЗС» зойме 232 крэслы ў ніжняй палатцы парламента, якая складаецца з 460 месцаў. На другім месцы апынулася ліберальная партыя прэм'ер-міністра Эвы Копац «Грамадзянская платформа» з 24,09% галасоў. Трэцім стаў рух рок-музыкі Паўла Кукіза «Kukiz'15» (8,81% галасоў). У партыі «Закон і справядлівасць» раней заявілі, што кандыдатам на пасадку прэм'ер-міністра краіны будзе Беата Шыдла, якая падчас апошніх прэзідэнцкіх выбараў узначальвала перадыбарчы штаб члараўнага прэзідэнта краіны Андэя Дуды.

Колькасць ахвяр землятрус у Афганістане перавысіла 350 чалавек

Не менш за 350 чалавек сталі ахвярамі землятрус магнітудай 7,5 бала, які адбыўся ў афганскай правінцы Бадахшан. Як паведаміла пакістанская газета The Nation, загінулі ёсць у самім Афганістане, а таксама ў Пакістане і Індыі. Найбольшы ўрон землятрус нанёс Пакістану, а менавіта прымежнай з Афганістанам правінцы Хайбер-Пахтунхва і так званай «зоне плямёнаў». Па апошніх звестках, загінулі 275 чалавек, пацярпелі звыш 2 тыс. Разбураны сотні дамоў. Не менш за 70 чалавек загінулі ў Афганістане, звыш 200 пацярпелі.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Мясныя прадукты занеслі ў пералік канцэрагенаў

Сусветная арганізацыя аховы здароўя вылучыла паляўнічана адносна бекону, каўбаўных вырабаў і іншай апрацаванай мясной прадукцыі. Гэтыя прадукты, з пункту гледжання правакавання раку, такія ж небяспечныя, як і цыгарэты, адзначае The New Zealand Herald. Оксфардскія спецыялісты даказалі, што спажыванне ўсяго чатырох порцыяў мясных вырабаў за тыдзень павышае рызыку раку кішчэніка больш як на 40%. Навукоўцы мяркуюць: злучэнне з мяса пашкоджае ДНК клетак у стрававальным тракце. Вынік — рак. Сёння 4 з 10 мужчын і кожная дзясятая жанчына спажываюць больш за 90 грамаў чырвонага або апрацаванага мяса ў дзень. Мясныя прадукты вондзяць, дабаўляюць соль і хімічныя кансерванты накіштат нітрату і нітрыту (бургеры і фарш). Некаторыя эксперты звязваюць павышаную рызыку раку менавіта з дабаўкамі ў мясных прадуктах. Аднак СААЗ у любым выпадку звязвае чырвонае мяса з ракам. Свежае чырвонае мяса арганізацыя збіраецца паставіць з тэрмінаў на апрацаванае мяса, прысвоішы яму катэгорыю «верагодны канцэраген». Але не варта забываць, што мяса карыснае для здароўя. У ім шмат бялку, жалеза, вітаміну В₁₂, якія ратуюць ад стомы і розных інфекцый.

КОРАТКА

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні родным, блізкім і калегам Героя Сацыялістычнай Працы, заслужанага дзеяча навукі Рэспублікі Беларусь, акадэміка Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Мікалая Барысевіча ў сувязі з яго смерцю.

Колькасць насельніцтва нашай краіны ў 2015 годзе ўзраста на 13,3 тыс. чалавек да 9 млн 494,2 тыс.

У Беларусі прапануецца штрафваць на 100 базавых велічынь за правядзенне нелегальных экскурсій.

Беларусь падтрымлівае дзеянні Расіі ў Сірыі па барацьбе з міжнародным тэрарызмам. Аб гэтым заявіў міністр замежных спраў Беларусі Уладзімір Макей.

Міністэрствам інфармацыі 26 кастрычніка прынята рашэнне аб абмежаванні доступу да інфармацыйнага рэсурсу 379.by, на якім сістэматычна размяшчалася рэклама дзейнасці, звязанай з дастаўкай алкагольнай прадукцыі.

АПАВЯШЧАЛЬНІК У ПАКЕЦЕ І МЕТАЛІЧНЫ КОМІН

Карэспандэнты «Звязды» выехалі на супрацьпажарны рэйд

Не здзіўляйцеся, калі ў кастрычніку і лістападзе супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях завітаюць да вас дадому — у краіне праходзіць месячная акцыя «За бяспеку разам». Іх задача — правярць, наколькі добра падрыхтавана жыллё да халадоў, вызначыць «слабыя месцы» ў доме, устанавіць, каму патрэбна, аўтаномны пажарны апавяшчальнік, правесці дадатковы інструктаж. Асабліва гэта важна напярэдадні і падчас школьных вакацыяў. У адзін такі рэйд адправіліся і карэспандэнты «Звязды».

першы намеснік начальніка Барысаўскага гаррайадыззела па надзвычайных сітуацыях Дамітрый Яшэня. — Асабліва ўвагу мы надаем сям'ям, у якіх дзеці знаходзяцца ў сацыяльна небяспечных становішчах. Правярарам стан печы, электраправодкі, раздзём дапаможныя ўлёткі. Па выніках акцыі плануюць інфармацыю абагульняць. Там, дзе трэба дапамагчы ў рамоне абсталявання, праводкі, неабходна паставіць аўтаномны пажарны апавяшчальнік, — будзем аб гэтым хадзіць інакш. Зараз ёсць інфармацыя пра 41 дом, дзе ёсць такая патрэба.

СТАР.2

■ Паехалі!

СЕРТЫФІКАЦЫЯ АЎТАСЭРВІСУ СТАНЕ ДОБРААХВОТНАЙ

З першых дзён наступнага года ў нашай краіне плануецца адмяніць абавязковую сертыфікацыю паслуг СТА, паведамляе намеснік міністра гандлю Ірына НАРКЕВІЧ пасля афіцыйнай цырымоні адкрыцця міжнародных спецыялізаваных выстаў «Аўтасэрвіс. Механіка. Аўтакампаненты-2015» і «Дарожнае будаўніцтва-2015».

І гэтую адмену спецыялісты сёння ўспрымаюць без асцярогі, лічыць намеснік міністра. Насамрэч баяцца няма чаго, бо «заканадаўства не адмяняецца, нормы законаў, стандарты, правілы захаваюцца, будзе высокі кантроль за выкананнем нормаў. Сертыфікацыя — прэвентыўная мера пацвярджэння ўмоў адпаведнасці, яна адыходзіць, прычым на ўсёй тэрыторыі Еўразійскага эканамічнага саюза», — адзначыла Ірына Наркевіч. Сёння бізнес нашых краін лічыць абавязковаю сертыфікацыю дадатковым тэхнічным бар'ерам у развіццё паслуг аўтасэрвісу, які неабходна пераадоляваць.

Разам з тым падарыня Наркевіч лічыць, што будзе вітацца добраахвотная сертыфікацыя паслуг СТА. У гэтым выпадку атрыманы сертыфікат будзе свабодна выкарыстоўвацца для атрымання рэнаміз прадпрымальніка на рынку такіх паслуг.

НА НОВЫ ЎЗРОВЕНЬ ЯКАСЦІ

Нават у складанай для эканомікі часы колькасць аб'ектаў аўтасэрвісу павялічваецца. Ірына Наркевіч упэўнена, што гэтая запатрабаваная сфера будзе надалей развівацца нават у цяжарных умовах. Паводле яе слоў, сёння з 23 тысяч суб'ектаў гаспадарання, зарэгістраваных у рэестры бытавых паслуг, 14% складаюць структуры, якія займаюцца аўтасэрвісам. Тут існуе пэўная градацыя, калі ў асноўным у сферы абслугоўвання прысутнічаюць індывідуальныя прадпрымальнікі, доля якіх складае каля 60%. Але ў сферы аўтасэрвісу сітуацыя іншая, бо больш як палова такіх суб'ектаў з'яўляюцца юрыдычнымі асобамі. «Гэта сведчыць, што існуе сегментацыя — ёсць буйныя комплексы, якія ўключаюць у сябе вялікую

колькасць паслуг, і ёсць асобныя, больш простыя, паслугі, якія аказваюць індывідуальныя прадпрымальнікі», — патлумачыла Ірына Наркевіч. Структурнае развіццё гэтай сферы бізнесу падказвае спажывец, які галасуе рублём. Цяпер на першы план для аўтасэрвісу выходзіць тэхналагічнасць вытворчасці, каб прапаноўваць спажывцу максімальна якасную паслугу. Сёння кліент вельмі эканомна расходuje свой бюджэт і ўласны час. Таму якасць паслугі пачынае займаць менавіта першае месца пры выбары аб'екта аўтасэрвісу. «А ў выніку абвастраецца канкурэнцыя. У выпадку, калі паслуга няякасная, спажывец проста другі раз не пойдзе», — упэўнена яна.

УЖО 260 ГАРАЖНЫХ АЎТАМАЙСТЭРНЯЎ

Цяпер у нашай краіне зарэгістравана каля 260 аўтамайстэрняў, якія працуюць на тэрыторыях гаражных кааператываў. «Мы актыўна працягваем працаваць над тым, каб паменшыць колькасць нелегальнага аўтасэрвісу. Пакуль мы не можам скажаць з упэўненасцю, што з гэтай сітуацыяй справіліся, але ўсё больш і больш майстроў рэгіструюцца як індывідуальныя прадпрымальнікі і пачынаюць працаваць легальна», — патлумачыла сітуацыю Ірына Наркевіч. Яна выказала упэўненасць, што праз пэўны час будзе атрыманы чаканы эффект ад Указа №432, які дазволіць выкарыстоўваць у якасці аўтамайстэрняў гаражы, што размешчаны на тэрыторыях гаражных кааператываў. «Сёння кіраўнікі ўсіх узроўняў працуюць па лініі актывізацыі дзейнасці гэтага указа — з санітарамі, МНС, экалагамі. Гэта, з аднаго боку, аўтасэрвіс — высокатэхналагічны бізнес, дзе мы змяшчаем бар'еры з боку кантрольных органаў для стымулявання яго развіцця. Аднак з іншага боку, ён можа забурджаць навакольнае асяроддзе, таму пэўны кантроль неабходны», — патлумачыла Ірына Наркевіч.

Удзел у міжнародных спецыялізаваных выставах «Аўтасэрвіс. Механіка. Аўтакампаненты-2015» і «Дарожнае будаўніцтва-2015», якія праходзіць у Мінску з 27 па 29 кастрычніка, прымаюць каля 50 кампаній з 6 краін. Мэта мерапрыемства — комплекснае прадстаўленне дасягненняў у сферы вытворчасці і эксплуатацыі транспарту, яго рамонт і абслугоўвання ўсёй дарожна-транспартнай інфраструктуры, арганізацыі і рэгулявання дарожнага руху. У экспазіцыі паказаны запасныя часткі і прылады для транспартных сродкаў, фарбавальнае абсталяванне, сродкі догляду і абароны, тэхнічныя вадкасці, абсталяванне для мыцця і рамонт аўтамабільў, для дыягностыкі, шынамантажу, аўтатранспарт, дарожна-будаўнічага, землярыйнага і камунальна-тэхнічна, тэхніка для рамонт і ўтрымання дарог. Упершыню падчас выставы пройдзе салон бюджэтных аўтамабільў.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

■ Права

ДА ЮРЫСТА НА ПРЫЁМ можна будзе трапіць бясплатна ў чашер

29 кастрычніка па ўсёй краіне пройдзе прафсаюзна прававы прыём грамадзян. Месцам правядзення стануць не толькі раённыя і гарадзкія прафсаюзы, але і прадпрыемствы, установы. Любы ахвотны ў кожным раёнцэнтры зможа бясплатна пракансультавацца з юрыстам па пытаннях абароны працоўных і сацыяльна-эканамічных правоў і інтарэсаў.

У гэты дзень на прамоу сувязі разам з інспектарамі ФПБ будуць дазважаны і спецыялісты Мінпрацы. Пра месца і час прыёму ў сваім горадзе можна даведацца ў абласных аб'яднаных прафсаюзаў: Браскі раён — (8 0162) 21 56 43, Віцебскі — (8 0212) 37 36 12, Гомельскі — (8 0232) 71 01 08,

Гродзенскі — (8 0152) 72 34 91, Магілёўскі — (8 0222) 25 36 52, Мінскі — (8 017) 327 39 23, горад Мінск — (8 017) 203 88 78. Падобныя прававыя кансультацыі ўжо праводзіліся вясной гэтага года і з верасня зноў сталі традыцыйнымі. Наталія ЛУБНЕўСКАЯ. lubnenskaya@zviazda.by

■ Разважання пра сучаснасць

І ў сельскай гаспадарцы можна быць багатым, а не гарбатым

У нас распаўсюджана думка, што разбагацець на зямлі немагчыма. Не багацець нажывеш, а горб ад непаспешнай працы. Але заснавальнік сялянска-фермерскай гаспадаркі «Цяньскія экспрадукты» Уладзімір АДАМОВІЧ, былы ваенны, не пабаяў паспрабаваць сябе ў новай справе. І даказаў адваротнае...

КАЛІ Уладзімір быў у першым класе, бацька ўзяў яго з сабой да генерала, у якога рамантаваў машыну. Затым гаспадыня запрасіла іх дамоў. Малога вельмі ўразіла генеральская кватэра: высокая стая, паркетная падлога, шыкоўныя люстры. Хлапцуну з небагатай сям'і таксама захацелася так жыць.

— Тата, хачу быць генералам, — заявіў ён. Бацька адказаў, што для гэтага трэба добра вучыцца.

Як гэтавае Уладзімір Леанідавіч, ён быў гультаватым вучнем, нелухам. Узяцца за розум прымуслі абставіны: бацькі пераехаўлі. У новай школе, куды пайшоў сын, не было ранейшых сяброў, з якімі можна было пабегаць па вуліцы, пагуляць. Хлопец пачаў на ўроках слухаць настаўніка, унікаў у сказанае і, як вынік, стаў добра вучыцца. У восьмым класе Уладзімір паступіў у Суворавскае вучылішча. Патрабаванні там да курсантаў былі вельмі высокія, і юнак пачаў здаваць пазіцыі ў вучобе. Чарговая тройка — і камандзір узвода не пусціў у зваленне, а так хацелася дамоў! І суворавец узяўся за выпраўленне адзнак, нават па начах уставаў, каб лішні раз зазірнуць у падручнік...

Але генералам мой суразмоўца так і не стаў, ваенную акадэмію не закончыў. Туды накіроўвалі сыноў вышэйшых ваенных начальнікаў, а яго супакойвалі, маўляў, чакай і дачакаешся сваёй чаргі. Даслужыўся Уладзімір АДАМОВІЧ да капітана, а ў 1989 годзе добраахвотна развітаўся з партблетам. Так бы мовіць, давалі чалавека. Спачатку адправілі ў Сцяпанакерт, дзе здарыўся землетрус, затым — на палігон у Казахстане, на палыявы стрэльбы. Толькі прыехаў, як зноў пасылаюць на цаліну — на ўборку ўраджаю. А ён сям'і не бацьку паўгода. Калі заўпартаўся, выклікалі на парткамісію, дзе і кінуў чырвоную кніжачку члена КПСС на стол. Так закончылася ваенная кар'ера Уладзіміра АДАМОВІЧА. І ён, як відаць, ніяк не шкадуе, што стаў не генералам, а паспяховым бізнесменам: саўладальнікам лагойскага фармакалагічнага заводу «Лекфарм», заснавальнікам сеткі аптэк «Камфарм», а цяпер і сялянска-фермерскай гаспадаркі «Цяньскія экспрадукты», якая займаецца вырошчваннем і перапрацоўкай бульбы. А ў маі пэлета да яе далучылі сельскагас-

Уладзімір АДАМОВІЧ ведае пра бульбу ўсё.

Тыя, хто атрымлівае першыя вялікія грошы, прыбытак, імкнучыся адразу ж добра зажыць, купіць машыну, кватэру, бяздумна трацяць капітал. Першыя сем гадоў я не даставаў з абароту ні капейкі, толькі ўкладваў.

ПАДАРЧЫЕ вытворчыя кааператывы «Косіна», які за паўгода змяніўся да непазнавальнасці. СВОЙ першы капітал будучы прадпрымальнік зарабляў, як і многія, у 90-я гады мінлага стагоддзя: чаўнаком, ганяў машыны з Германіі, гандляваў аўтазапчасткамі. У фармацэўтыку трапіў дзюжучы жоўцы, правізару па спецыяльнасці.

Уладзімір Леанідавіч, у тыя часы ўсё, што пачынаў бізнес, мелі аднолькавыя стартыя ўмовы. Нехта выраваўся наперад, але большасць прагарэла. У чым справа? — цікавіўся ў АДАМОВІЧА. Тыя, хто атрымлівае першыя вялікія грошы, прыбытак, імкнучыся адразу ж добра зажыць, купіць машыну, кватэру, бяздумна трацяць капітал. Першыя сем гадоў я не даставаў з абароту ні капейкі, толькі ўкладваў. А пачынаў справу з 14 тысяч долараў, з якіх 8 тысяч пазычыў. Знаёміўся ў банку параіні менавіта добрага фінансіста, які навучыў, што трэба працаваць адкрыта, плаціць падаткі, а крэдыты лепш браць у банку, нарэшчывае абароты.

А што прымуціла вас заняцца фермерствам? — Шмат дасягнуў у фармацэўтыцы, стала нецкава. З 2001 года «Камфарм» у лідарах па аўтовым продажы, а завод зможа і без мяне расці. Захацелася паспрабаваць свае сілы ў сельскай гаспадарцы, ды і з узрастаннем бліжэй да зямлі пацягнула. Усё спачатку дамы, пасадзіў першыя соткі бульбы. Назіраў, аналізаваў інфармацыю, можна сказаць, з інтэрнэту не вылазіў. На бульбе маеш гро-

шы значна больш, чым на збожжы. Затраты адны і тыя ж, але «другі хлеб» дзе ўраджайнасць у 10 разоў вышэйшая. Да таго ж заўважыў, што ў Беларусі няма ў 10 разоў чыстай бульбы, як у Еўропе. Словам, заняў свабоднае нішу. Купіў неабходнае абсталяванне, першым у краіне пачаў мыць караняплоды, шліфаваць. А нядаўна набыў усё неабходнае для іх глыбокай перапрацоўкі. Першы вопыт бульбавада, які гэтавае Уладзімір АДАМОВІЧ, быў не вельмі ўдалым: бульба атрымалася паточанай драцянкі. Не дапамаглі нават сродкі аховы. Справа ў тым, што зямля тут была недагледжаная, неапрацаваная, суцэльная цаліна. Цяпер жа таму, хто знойдзе хоць адну бульбінку з чорнай кропкай, фермер абяцае заплаціць сто долараў. Сёлетня сярэдняя ўраджайнасць «другога хлеба» ў фермерскай гаспадарцы чакаецца на ўзроўні каля 500 цэнтнераў з гектара. Там, дзе культура палівалі, ураджай значна лепшы. Паліў — самае каштоўнае і важнае пры вырошчванні бульбы, гаспадар сам праводзіў доследы з мінеральнымі ўгнаеннямі і вільготнасцю. У Еўропе, нават калі дождж ідзе, бульбу паліваюць, бо яна любіць вільгаць і патрабуе шмат вады. 90 працэнтаў бульбы гаспадарка пастаўляе ў Расію. Цяпер жа экспарт прыпыніў, паколькі ў нашых суседзях сёлета нядрэнна ўраджіла гэтая культура. Акрамя таго, вярта ўлічваць і фактар сезоннасці. Усе, хто вырасіць бульбу, адразу імкнучыся збыць яе. Таму кошт рэзка падае. Уладзімір АДАМОВІЧ упэўнены, што праз месяц прадасць сваю прадукцыю ў два разы даражэй.

— Акрамя бульбы, чым займаецца фермерская гаспадарка? — Шмат чым, — смеецца фермер. — У пастаянных думках, развагах. Плануючы здаровае харчаванне, прарочыць зерне, ужо купіў неабходную ўстаноўку. У прароччывым колькасць карысных рэчываў, вітамінаў, мікрэлементаў. Людзі цікавяцца, шукаюць такое харчаванне, але яго вытворчасцю ніхто не займаецца ў Беларусі, — востравам яшчэ адна незапоўненая ніша. Хацелася б і малако вясковае разліваць. Цяпер нават у вёсках мала хто трымае кароў. Праўда, тут ёсць адно «але». Прадавец сырадой можна толькі пасля тэрмічнай апрацоўкі пры 60 градусах. Але гэта ўжо будзе не вясковае малако, да якога мы прывыклі з дзяцінства, — сцярджае мой суразмоўца.

НЕ кожны нават з паспяховых бізнесменаў рызыкнучы ўзяць сельгасарганізацыю, якая, так бы мовіць, у даўгах як у шаўках. Тым болей, што спачатку закрытае акцыянернае таварыства «Ахека» далучылі да ААТ «Косіна», даўгоў стала больш удвая. Прычым яны былі амаль роўныя актывам. Прайшло паўгода, і сітуацыя мяняецца на вачах: па валавых паказчыках прадукцыі гаспадарка выйдзе на 160%. Такого прыросту няма ні ў адным сельгаспрадпрыемстве Беларусі.

А пачаўны гаспадар з элементарных навядзення парадку, дысцыпліны, звалення дармадаў і выпішкі, аматару пажывіцца за грамадскі акт. У некаторых падраздзяленнях выявілі нават «мёртвыя душы», за якіх зарплата атрымалі канкрэтныя асобы. — Ад тых, хто крадзе ці думае толькі пра сябе, трэба без разваг пазбавіцца, — лічыць Уладзімір АДАМОВІЧ. — А тым, хто добра працуе, неабходна даць магчымасць добра зарабляць. У мінутым годзе сярэдняя зарплата ў фермерскай гаспадарцы складала амаль 12 млн рублёў. За перапрацоўку, работу ў выхадныя дні, начыныя змены прадугледжана двайная аплата. Кіраўнік Іван Іванавіч Магер — чалавек строга, але справядлівы, з гультаямі ды аббокамі ў яго размова кароткая: лішы заяву і сыходзь. Раней на гэтым месцы працавала жанчына, якая шкадавала тых, хто не вельмі сумленна і адказна ставіўся да сваіх абавязкаў, выпіваў. Звольніць такога, а яна зноў возьме на працу: маўляў, усім жыць трэба.

Якімі ж якасцямі, рысыма характэрна павінен валодаць кіраўнік? Са слоў Уладзіміра Леанідавіча, аналітычным розумам, умением разважаць, параўноўваць і прымаць рашэнне. А таксама хачыма, каб мог весці людзей за сабой, каб яму верылі. Напрыклад, бывае аграном ці заатэхнік — найразумнейшы чалавек, майстар сваёй справы, але ў яго няма харызмы. І з яго не атрымаецца добрага кіраўніка. «А наогул кіраўнікамі нараджаюцца, а не становяцца», — упэўнены АДАМОВІЧ. — А вы ўсяго дасягнулі ў сваім жыцці? — Хацеў быць мільярдэрам. Потым зразумеў, не трэба мне гэтага. Стаць багатым — не мэта, значна важнейшая дабрыва, імкненне дапамагчы людзям. — Значыць, на першым месцы для вас дабрачыннасць? — Тэлефануюць з розных фондаў, але не веру, што дапамога пойдзе па прызначэнні. Адказ мой ім такі «Не перашкаджайце працаваць». Калі даведана, што чалавеку патрэбны грошы на лічонне, без разваг даю колькі трэба.

Дадам, што на свае сродкі Уладзімір АДАМОВІЧ пабудоваў храм на радзіме бацькоў, у вёсцы Сеўрукі Баранавіцкага раёна. У далучанай гаспадарцы бізнесмен зрабіў усё неабходнае, каб людзі самі змаглі зарабляць грошы, чаго раней не ўмелі. Тут ён пабудоваў рапсавы завод, хутка запрацуе лінія па перапрацоўцы бульбы. «Неабходна адкрытае перапрацоўчы прадпрыемства, якія б прынеслі прыбытак. Толькі на збожжы багатым не станеш, — упэўнены ён. — Вытворчасць збожжа прыносіць прыбытак, ды і то невялікі, толькі пры ўраджайнасці звыш 50 цэнтнераў з гектара. А бульба — гэта рэальныя грошы. «Косіна» спецыялізавалася на раслінаводства, вытворчасці малака і мяса, сабекошт якога быў 35 тысяч рублёў за кілаграм, а прадавалі дзяржава чыстою жывой вагой па 20 тысяч рублёў за кілаграм. Рэжучы, напрыклад, выбракаванае цяла. Можна, яно важыць 100 кілаграмаў, а па дакументах прадвядзец 50».

Цяпер каналы для махінацыі перакрываюць: створана камісія, якая падпісае адпаведны акт. У выніку ў 10 разоў знізіўся падзеж маладняку і адпаведна павялічыўся сабекошт прадукцыі. — І усё ж такі, як вывесіць сельскую гаспадарку на новы ўзровень? У вас ёсць нейкія рэцэпты? — пацікавілася ў суразмоўцы. — На зямлі павінен быць гаспадар, уласнік. Проста трэба даць 50% акцыі прадпрыемства дзяржаве. Толькі пры ўмове, што, напрыклад, за два гады ён падніме вытворчасць. І тады ён будзе імкнучыся да гэтага, паколькі ў яго з'явіцца асабіста зацікаўленасць. Калі ж за гэты час нічога не атрымаецца — забраць у яго акцыі і перадаць іншаму.

Тацяна ЛАЗОВСКАЯ. lazovskaya@zviazda.by

АПАВЯШЧАЛЬНІК У ПАКЕЦЕ І МЕТАЛІЧНЫ КОМІН

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

80-90 працэнтаў тых, хто гіне падчас пажару, у тым ліку і ў нас у раёне, — людзі, якія былі ў нецвярозым стане. Як правіла, іх вельмі рэдка застанеш дома, каб правярць супрацьпажарны стан памяшкання. Калі нават і трапім да іх, бачым, што гэтыя грамадзяне махнулі рукой літаральна на усё. Ільвіную долю сродкаў, якія яны здабываюць, выдаткоўваюць на алкаголь. Але працу праводзім і з імі — гэта ж таксама людзі. Яшчэ адзін ворак — недаары кансерватызм. Гаспадары маюць часта адгаворваюцца, маўляў, яны гэтай печкай карыстаюцца два-тры дзесяці гадоў і нічога не здарылася. Хоць гэтая печка ўжо ў літаральным сэнсе слова ледзь ліпне...

ЛЯ РАЗВАЛЕНАЙ ПЕЧЫ

Пазадарожнік «Лада» імчыць на поўнач ад Барысава. У старога інжынера аддзела нагляду ў прафілактыкі Мінскага абласнога ўпраўлення МНС Паўла Урбановіча — цэлае дасье на кожную сям'ю, дзе дзеці знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы.

Візіт у вёску Бродычка аказаўся няўдалым. Гаспадароў дома мы не засталі. Таму аўтамабіль мяняе курс на іншы населены пункт — Кастрычу, да сям'і П.

— Мы да іх ідем ужо не ўпершыню, — расказвае старшы інспектар інспекцыі нагляду ў прафілактыкі Барысаўскага ГРАНС Сяргей Тарасевіч. — Дзеці там не першы месяц знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы — бацьце, якая ў нас «база даных» назірала іх. Таму і правяралі пасля пастаянна гэты дом. Да таго ж паставілі там некалькі пажарных апавяшчальнікаў, васьць цяпер і паглядзім, як ён там працуе. Пакурыўшыся крыху па лабірынце вясковых вуліц, пазадарожнік спыняецца ля дабрачыннага прыватнага дома. Тут жа выбягае маленькі вяртлявы сабака, які бясконца брэша на нязваных гасцей. На грук у дзверы выходзіць гаспадыня дома.

— Дзень добры, пажарны нагляд, — прадстаўляецца Павел Урбановіч. — А дзе ваш малы? — У школе, дзе ж яму яшчэ быць. Ды вы заходзьце, чаго стаяць пад дажджом. Інспектары заходзяць у сціпла абстаўлены пакой і адразу ж кідаюць погляд на стале. Аўтаномны пажарны апавяшчальнік кудысьці знік. І тут пачынаецца даволі займальнае дыялог, падчас якога некалькі разоў апаноўвалі жаданне скапіцца за галаву...

— Мы ў вас ставілі прыбор. Куды ён падзеўся? — Ды вось жа ён, — і з гэтымі словамі гаспадыня хаты адчыняе шафу, дастае адтуль завязаны цацкаваны пакецік, у якім і ляжыць апавяшчальнік.

— А навошта вы туды яго паклалі? Вы маеце ўважлівае аб тым, для чаго апавяшчальнік патрэбен і як працуе? — Безумоўна, ведаю. Калі хто курчыць ці яшчэ аднекуль дым ідзе, ён пішчае пачынае. А паклалі таму, што рабілі нацяжную стале. Не пасаваж жа яе.

— Ну разумейце вы, ён жа не павінен ляжаць мёртвым грузам. Пакладзіце прыбор хаця б на шафу. На сценку пакецік. Хіба ж мала месцаў у гэтым пакоі? Ён у вас і цяпер працаваць не будзе. Батарэйкі ж няма, я бачу. Трымаеце памятку аб тым, як трэба карыстацца аўтаномным пажарным апавяшчальнікам. Інспектары пачынаюць аглядаць печы. Дакранаюцца да сценкі адной з іх — яшчэ цёпла, палілі не так даўно. Праўда, дзе-нідзе на корпусе печы відаць шычылкі. Ды і некаторыя цагляны ўнізе, акурат ля топачных дзверцаў, даверу не ўнушаюць. Здаецца, толькі крапі не ўношаюць з іх — і ўся гэтая старая канструкцыя тут жа абваліцца ўніз. Металічнага ліста перад печу таксама няма.

— Дык пачнік у бальніцы. — У вас жа печы трэба перабраць. Чаго чакаеце? Маразы на носе. Гэтая работы трэба было рабіць летам. А цяпер вы пакідаеце малых без цяпла... — ушчытвае гаспадыню Павел Урбановіч. — Вы ж ведаеце, што будзеце жыць тут. А ў вас печкі развальваюцца.

— Дык пачнік у бальніцы. — І што, трэба чакаць, пакуль ён выйдзе адтуль? Звяртайцеся ў райвы-

канкам па дапамогу. Пачынаеце зараз жа. Нельга ж карыстацца печкамі ў такім стане.

Павел Урбановіч знаходзіць лескі і лезе па іх правяральны стан дымахода. Назад інспектар спускаецца закладчыцам. — У вас на гарышчы вельмі цікавая сітуацыя складалася. Невядома, калі абрынуліся цагляны. Іх хтосьці склаў і накрыві кардонам. І як вы сабраліся зімаваць з такой печу? — Калі вярнецца муж з працы, я скажу яму, каб заняўся гэтым. — Чаму вы так бесклапотна ставіцеся да пытанняў бяспекі? — Кажы інспектар, робячы апошнія зазначылі ў лісце. — Зараз у краіне дзейнічае Дэкрэт Прэзідэнта №18. Калі вы не забяспечыце ўмовы бяспечнага пражывання нязалежных, малых у вас могуць адабраць. Вы знаходзіцеся ў сацыяльна небяспечным становішчы. І паўкрока да таго, каб дзяткі забралі, ужо зроблена. Наступны раз прыездзем да вас праз тыдзень. Каб усё дарабілі. Часу ў вас было шмат...

«ТАК МОЖНА І ХАТУ СПАЛІЦЬ»

Машына інспектараў кіруецца ў вёску Жыцькава. Па іх звестках, у тамтэйшым бараку жыве яшчэ адна сям'я, становішча малаго ў якой прызнана сацыяльна небяспечным. Праўда, у дакументах ёсць рызыкаванне наконце месяца жыхарства сям'і. І праз некалькі хвілін становіцца зразумела, чаму: барак у Жыцькаве ўжо напалова знесены. Новае жыллё сям'і выдзелілі бліжэй да райцэнтра, у вёсцы Брусцы.

— Мы толькі ўвечары адной карыстаўся, каб не змерзнуць ноччу, — адказвае К. — Ды і тое пакрысе. Пазычыў у суседа лескі, зірнуў на гарышча — як быццам усё добра. З другой печу сітуацыя незразумелая: суседзі кажучы, што там комін наогул зняты.

— Ну што ж вы. Паглядзіце, ёй нельга карыстацца. Так жа дом спаліць можна. Тут, праўда, не разумееце, і хацець колькі гадоў, і хто быў яе ранейшым гаспадаром, і колькі часу яна прастойвала... Вазьміце памятку з інструкцыяй аб тым, як бяспечна паліць у печы. А дзе ваш сын?

— У Барысаве, у сястры.

— Пакуль вы тут не скончыце ўсе работы, пакуль не запраце належащим чынам электраправодка, малага сюды перавозіце нельга. Толькі пасля таго, як вы будзеце гатовы, інфармуіце Барысаўскі ГРАНС аб тым, што вы ўсё скончылі і гатовы малага перасяліць. Да вас прыедзе інспектар. Толькі калі ён дазволіць, тады і перасяліце сюды хлопчыка. Ёсць чым печу адрамантаваць? — Ёсць п'яная цэгла, каля ўваходу ляжыць. Кладку весці ўмею. Ды і з электрыкай я на «ты». — Ну вось вы ўсё, што трэба, умеюць рабіць. Дзейнічайце. А інспектар пасля правяральны.

Калі правяральны выходзілі з дома, у вочы кінуўся саржавы металічны комін. Гаспадар пагадзіўся з тым, што яго трэба як мага хутчэй замяніць на цагляны...

Зразумела, што ніхто не паклапоціцца пра свой дом лепш за яго гаспадара. Але ж хто становіцца прычынай аб'явак асносіна да сваёй жа бяспекі — прывычка усё адкладваць на апошні момант ці проста лянота? Ці чамусьці папулярная і цацкам памылковая думка, што трагедыя можа здарыцца з кім заўгодна, толькі не са мной? Напэўна, адказ на гэтыя пытанні трэба шукаць у нас саміх...

Валяр'ян ШКЛЕННІК. schklennik@zviazda.by

НОВЫ БУДЫНАК ДЛЯ СЛЕДЧЫХ

Новы будынак для раённага аддзела Следчага камітэта пабудавалі ў цэнтры Астравы.

— Астравец вельмі дынамічна развіваецца, за наступныя пяць гадоў яго насельніцтва павіна павялічыцца ўдвая. І мы хочам, каб горад быў утульным, бяспечным, каб для работы следчых былі створаны ўсе ўмовы, — зазначыў на цырымоні адкрыцця будынка старшыня Гродзенскага аблвыканкама Уладзімір Краўцоў.

Барыс ПРАКОПЧЫК. prakopchik@zviazda.by

АЎТОБУС ДА МАСКВЫ

Філіял «Аўтобусы парк №2» дзяржаўнага прадпрыемства «Мінсктранс» адкрывае рух аўтобусаў маркі «МАЗ» умашчальнасцю 42 пасажырскіх мес

28 кастрычніка
2015 г.
№ 20 (360)

КАМПЕТЭНТНА НАША ТЭРЫТОРЫЯ

За чый кошт рамантаваць пад'езды і праезды вакол дома?

Святлана ЯСКЕВІЧ

На мінулым тыдні ў Баранавічах адбыўся семінар-практыкум для старшын гарадскіх Саветаў дэпутатаў — абмяркоўвалі пытанні ўдасканалення работы ЖКГ і павышэння камфортнасці пражывання насельніцтва.

народныя гранты. Без значнай фінансавай падтрымкі распачынаць падобныя праекты ў сучасных умовах было б складана.

Сёння ў справе добраўпарадкавання варты арыентавацца на меншыя па маштабах структуры, чым памежны цэлага мікрараёна. Напрыклад, ёсць дом, у якім усе кватэры прыватызаваныя. Але там наспела патрэба зрабіць рамонт у пад'ездзе, абсталяваць дзіцячую і спартыўныя пляцоўкі, папярвіць бардзюры і тратуар. Для гэтага як мінімум трэба знайсці лідара, скажам, вырабца старшыню дамовага камітэта. Затым неабходна вызначыць крыніцы фінансавання. Дапамагчы грашмама можа орган мясцовай улады — праз сваю структуру ЖЭС альбо праўленне кааператыва, калі дом кааператыўны. І, вядома, спатрэбіцца сродкі саміх жыхароў, якіх зможы арганізаваць неабякавы чалавек — той самы лідар. Роля такога чалавека надзвычай высокая.

Сустрэча прайшла па ініцыятыве пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні. З адным з удзельнікаў семінара — старшыней Брэсцкага гарадскога Савета дэпутатаў Мікалаем КРАСОЎСКИМ — наша сённяшняя гутарка.

— Што цікавага вы ўбачылі ў Баранавічах, які досвед калег, на ваш погляд, заслужыў увагу?

— Адною з ключавых тэм семінара стала роля органаў мясцовага самакіравання, у тым ліку вулічных і дамавых камітэтаў, таварыстваў уласнікаў, у справе наваднення парадку на той тэрыторыі, дзе яны дзейнічаюць. Сёння мы гаворым не толькі пра клопат аб чысціні пад'ездаў, лесвічных клетак, але і пра парадка на тэрыторыі пры доме. Трэба, каб былі адрамантаваны лаўкі калы пад'езда, дагледжаны клумбы, прыбраны і абсталяваны дзіцячыя пляцоўкі. І ніхто не зробіць гэта, калі не зробім мы самі — тыя, хто жыве ў дамах.

У Баранавічах удзельнікі семінара мелі магчымасць пазнаёміцца з работай камітэта тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання «Надзея». Напомню, гэты камітэт аб'ядноўвае 25 дамоў, у якіх пражывае каля 5 тысяч чалавек. За час існавання камітэта знешні выгляд дамоў, пад'ездаў, двароў, якія ўвайшлі ў суполку, істотна памянся. Удалося не толькі навець чысціню, прыгажосць, але, што асабліва важна, навучыцца яе падтрымліваць. Варта адзначыць, што «Надзея» ў свой час атрымала невялікі міжнародны грант, і гэта вельмі дапамагло камітэту.

Мы, дарчы, яшчэ раней, задолга да семінара, з пінскамі калегамі ездзілі знаёміцца з вопытам «Надзея». А на семінары яго удзельнікі пагадзіліся з намі, што пераймаць гэты вопыт варты ў тым выпадку, калі ёсць спадзяванне прыцягнуць між-

« За час існавання камітэта знешні выгляд дамоў, пад'ездаў, двароў, якія ўвайшлі ў суполку, істотна памянся. »

— Ці вынікае з гэтага, што ў Брэсце не будзе ўтварацца такіх вялікіх аб'яднанняў, як «Надзея», што арыенцір узяты на меншыя кааператывы?

— Спраўды, пакуль не будзе. Мы намераны развіваць і ўдасканальваць тую сістэму, якая склалася. Ёсць старшыня кааператываў і кіраўнікі таварыстваў, якія павінны арганізоўваць жылёўца на вырашэнне пытанняў добраўпарадкавання. Воў на апошняй сваёй сесіі мы і загаласілі ў рашэнні: «Рэкамендаваць выканкам выпрацаваць сістэму ўдзелу насельніцтва ў асфальтаванні дарожных праездаў». У нас жа ёсць прыклады такога ўдзелу. Скажам, у прыватным сектары пракадаваць каналізацыю. Там ідзе фінансаванне па схеме: 70 працэнтаў — бюджэт, 30 — насельніцтва. Калі цягнем водаправод, фінансаванне ідзе ў прапорцыі 60 на 40. Трэба выпрацаваць правілы і для праездаў вакол дома.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЧАЛАВЕК НА ЗЯМЛІ

НАВУЧЫЦЦА БАЧЫЦЬ СЭРЦАМ

Былы старшыня пасялковага Савета дэпутатаў варыць самую смачную юшку і стварае «касмічныя» фігуры з дрэў

наогул гіганцкі. На ім напісана «Божы дар». «Калі выбіваў надліс, накрываў тканінай, каб ніхто не бачыў, што раблю. А потым было афіцыйнае адкрыццё... у прысутнасці сяброў», — усміхаецца суразмоўца.

Камень, дрэвы, не просты, з ім звязана цікавая легенда.

«Я яго з дзяцінства ведаю, — п'яшчотна паглядзеў шурпаты бок шэрага велікана гаспадар. — Старыя раскавалі, што ён прыкрывае ўваход у сховішча, дзе знаходзіцца скарб. Дзеці мы ўсё хацелі гэты камень раскалаць. Палілі на ім вогнішча, потым халоднай вадой палівалі, каб лопнуў. Але безвынікова. А зараз вырашыў прыцягнуць яго з лесу да свайго дома. Калі падымлі, пад ім яшчэ адзін аказаўся, ён там і зараз ляжыць. Скарб, напэўна, схаваны пад ім. Так што шукальнікі прыгод могуць правярць. А ў мяне ўжо сіл няма яго цягнуць.»

Нэлі ЗІГУЛЯ

«Кожны з нас марыць пра цуды. Але іх сведкамі становяцца адзінкі. Кажуць, для гэтага трэба мець шырае сэрца і чыстую душу. Фёдар Бязручка навучыўся заўважаць цуды ў самых звычайных рэчах. І робіць усё для таго, каб паказаць іх іншым. Таму, калі прагучалі словы: «Гэта трэба бачыць!», рашуча паехала глядзець. І не пашкадавала.»

Мясцовая славацасць

Нават у падрыхтаванага дух займае, калі з-за павароту прасёлкавай дарогі нечакана з'яўляюцца ўнушальныя на выгляд фігуры. Не адразу разумееш, што гіганцкія кактусы на фоне лесу — усяго толькі дрэва, а трохногі валат — зусім не іншапланетны НЛА... Калісьці гэта былі проста дрэвы. Па сутнасці, яны імі і засталіся. Той, хто сабраў іх тут разам, амаль не змяняў формы, але без яго намаганняў ніхто, верагодна, ніколі б не ўбачыў гэтыя «зашыфраваныя» ў іх фантамагарычныя выявы. Шэсць гадоў таму аўтар незямных істот перанёс складаную аперацыю на сэрцы. З таго моманту год жыцця ён пры-

раўноўвае да двух і за кожны новы дзень не перастае дзюкаваць магліўскамі медыкам. Менавіта пасля свайго «другога нараджэння» ён і навучыўся бачыць цуды ў звычайным.

— Раней я сотні разоў праходзіў міма той елкі, а тут нечакана «прачытаў» яе тайну. І так захацелася паказаць яе іншым. Сябры дапамаглі прывезці елку сюды, я распілаваў яе і зрабіў два асобныя «экспанаты». Я нічога не мяняў, кожны з іх сам па сабе цікавы. Толькі зняў кару, каб драўніна не згніла.

У Глушы пляцоўка з драўлянымі волатамі — мясцовая славацасць: такога дакладна нідзе няма. Людзі кажучы, што адчуваюць тут нешта дзіўнае, быццам трапляюць у іншую рэальнасць, — усміхаюцца аўтар. — Некаторым гэта нагадвае старадаўняе капішча. А я называю сваё тварэнне чаканнем часоўскай касмічнага. У тое, што яно існуе, я шчыра веру.

Каменная казка

Пра музей камянёў у Мінску ведаюць, напэўна, усе. Цікава паглядзець на валуны, звезеныя з усёй краіны, паслухаць легенды. Але ў пасёлку Глуша, што ў Бабруйскім раёне, таксама ёсць унікальныя экзэмплары. І некалькі з іх размясціліся каля сядзібы глушанскага творцы. Адзін з іх

Юшка з сакрэтам

Вакол сядзібы Фёдара Бязручкі шмат дубоў. «Ім гадоў трыста, не менш, — кажа ён. — Тут ніхто раней не жыў». Ад такога блізкага суседства з лесам здаецца, што паблізу няма ніякай цывільзацыі — адна прырода. Не дзіва, што сын майго суразмоўцы, паспрабаваўшы гарадскога жыцця, вярнуўся на радзіму. Лазно пабудоваў, цпер воўсё дом ставіць. Бярэ прыклад з бацькі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

У СВАЁЙ АКРУЗЕ

«КОЖНЫ ДЗЕНЬ — 3-4 ЗВАНКІ АД ВЫБАРШЧЫКАЎ»

Дэпутат Тамара Красоўская пра тое, што турбуе сельскіх і гарадскіх жыхароў Барысаўшчыны

Дэпутат ад Барысаўскай гарадской выбарчай акругі №62 Тамара Красоўская, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па правах чалавека, нацыянальных адносін і сродках масавай інфармацыі, імкнецца ўвесь час быць на сувязі са сваімі выбаршчыкамі. Штодзень да яе паступаюць званкі з акругі, і кожнаму чалавеку яна стараецца дапамагчы. У інтэрв'ю нашай газеце дэпутат расказала, з якімі просьбамі і прашанамі да яе звяртаюцца і хто такія «народныя кантралёры».

Магчымаць выказацца

Тамара Пятроўна прызнаецца, што ёй лёгка размаўляць са сваімі выбаршчыкамі.

— Я ўраджэнка Барысаўскага раёна, там мае карані, — кажа яна. — Гэта мая родная зямля і мае родныя людзі, кожны чалавек там мне блізка. Я лічу, што сёння пазіцыя кожнага дэпутата павінна быць служэнне чалавеку, грамадству і сваёй краіне. Толькі калі ты будзеш імкнуцца зразумець сітуацыю, у якой апынуўся той ці іншы чалавек, у цэбе, як дэпутата, усё атрымаецца.

На думку парламентарыя, самая важная форма працы ў акрузе — сустрэчы з людзьмі.

— Тады ты бачыш, чым жыве чалавек, што яго хвалюе. Сустрэч з выбаршчыкамі не бывае многа, іх павінна быць як мага больш, таму што гэта дае магчымасць людзям выказаць усё, што набабела.

Не пакінуць без увагі

За час дэпутацкай працы Тамара Пятроўна наведвала ўсе прадпрыемствы сваёй акругі.

— Людзі разумеюць, якая зараз склалася сітуацыя ў нашай эканоміцы, ведаюць, што мы залежым ад рынку іншых краін, — адзначае яна. — Яны цэнзяць тое, што ў нас стабільная эканоміка, няма эканамічных узрушэнняў, а ёсць парадокс. Не так даўно я наведвала адно з машынабудаўнічых прадпрыемстваў, што знаходзіцца ў нашым горадзе. Яно сёння перажывае нялёгкае час. Але людзі вераць у жыццяздольнасць свайго прадпрыемства, тым больш што яно шукае новыя рынкі.

Прадпрыемствы сярэдняга і малага бізнесу дэпутату таксама трэба наведваць, каб людзі там не заставаліся без увагі. Іх хвалююць многія пытанні, у тым ліку сацыяльныя, — кажа парламентарыя.

Каб жыла вёска

Тамара Красоўская ў акрузе працуе, як правіла, разам з кіраўніком райвыканкама, а таксама з мясцовым Саветам дэпутатаў.

— Мы наведвалі сельгасарганізацыі, сельскія Саветы, — расказвае яна. — Прыемна, што людзі ганарыцца тым, што ў 1990-я здолелі захаваць вёску. Гэта адрознівае нас ад іншых краін. Сёння вясковасць жыццё амаль нічым не адрозніваецца ад гарадскога...

У той жа час вясковасць клопаюцца пра лёс свайго населенага пункта.

— Людзі кажучы: нашай вёсцы трэба даць «другое дыханне». Мы пытаемся: «Што вы маеце на ўвазе?» Яны адказваюць, што хочучы, каб у тых населеных пунктах, дзе ёсць вытворчасць, працягвалася і будаўніцтва маладзёжных кааператываў. Калі ў моладзі не будзе жылля, яна пакіне вёску.

Парламентарый заўважае: той факт, што значная частка вёскаў газіфікавана, уплывае на жаданне нават гараджан праехаць туды жыць.

— Нават мінчане — наш раён блізка ад сталіцы — набываюць у газіфікаваных вёсках домкі і збіраюцца жыць там, калі выйдучы на пенсію.

Пра змены ў законе

— Вельмі хвалююцца вясковцы з прычыны закрыцця ўстаноў змешанага тыпу — клубы-бібліятэкі. Людзі лічаць: пакуль ёсць клуб, бібліятэка, школа, датуць будзе жыць вёска. Яны ўнеслі прапанову, каб у населеных пунктах, дзе жыве больш за 100 чалавек, ні ў якім разе не закрывалі клубныя ўстановы. Гэтая прапанова патрабуе ад мяне, як дэпутата, заканадаўчага ўрэгулявання.

Другая, не менш важная, прапанова тычыцца пастановы Савета Міністраў №572 «Аб зацвярджэнні Палажэння «Аб арганізацыі правядзення дыскаці і працы культурна-забаўляльных начных клубоў у Рэспубліцы Беларусь». Гэтая пастанова не дапускае прысутнасці на начных дыскаціках асоб, што не дасягнулі 18-гадовага ўзросту. Для іх на вёсцы дыскацікі праводзіцца да 23 годзінаў.

— На практыцы ж атрымліваецца, што дыскаціка заканчваюцца, а непануналетняя моладзь знаходзіцца на вуліцы да ночы. Такім чынам, падлеткі збіраюцца на аўтобусных прыпынках, іншых месцах. На жаль, часам з распіваннем спіртных напояў. Таму людзі прапануюць, каб дыскацікі праводзіліся да 23 годзінаў, дзе за падлеткамі будзе нагляд.

Ветэраны хвалююцца...

Дэпутата вельмі ўразіла сустрэча з ветэранамі вайны і працы. — Іх было доволі шмат, — адзначыла яна. — Саму сустрэчу мы праводзілі сумесна са старшыняй Барысаўскага райвыканкама і старшыней Савета дэпутатаў Барысаўскага раёна. Гэта быў жывы дыялог. Ветэраны выказалі занепакоенасць нашай моладдзю тым, што ідзе агрэсіўны рэклама спіртных напояў, цыгарэт. Яны прасілі мяне, як дэпутата, пасадазейнічаць, каб такога кшталту рэклама была зведзена да мінімуму.

Ветэраны паднялі яшчэ адну праблему — калі дзеці аддаюць пачылыя бацькоў у сацыяльныя прытулкі, не клопаюцца пра іх.

— На вялікі жаль, да мяне ўсё больш і больш людзей прыходзіць з такімі праблемамі. Неяк звярнулася старэйшая бабуля, якая прасіла накіраваць яе ў сацыяльны прытулак. Яна казала, што не можа жыць са сваім сынам, які п'е і адбірае ў яе пенсію. На шчасце, гэта не масавая з'ява.

Моладзь, у сваю чаргу, хоча, каб да яе больш прыслуховаліся, у тым ліку падчас прыняцця рашэнняў, што маюць значэнне для ўсёй дзяржавы. Ёсць у моладзі людзей і свае ініцыятывы. На заводзе «Аўтагідраўзмацняльнік» моладзь прапанавала аднавіць на ўсіх прадпрыемствах, у тым ліку і прыватных, інстытут вучнёўства, — калі маладых спецыялістаў некаторы час навуваюць практычным навыкам. Дарчы, на іх заводзе такі інстытут ужо адноўлены.

На сувязі

Тамара Пятроўна кажа, што заўсёды пакідае для людзей асабісты нумар тэлефона.

— Людзі звяртаюцца з рознымі праблемамі, — распавядае яна. — Часта тэлефануюць па асабістых пытаннях, каб параіцца або проста пагутарыць. Мне прыемна, што ў нас выбудавалася чыста чалавечыя стасункі. Натуральна, размова заўсёды застаецца паміж намі.

Кожны дзень да дэпутата паступае 3-4 званкі ад выбаршчыкаў, ёсць людзі, якія тэлефануюць кожны дзень.

— Я люблю такіх. Ведаецца чаму? Таму што ты заўсёды знаходзішся ў працоўным напружанні. У мяне ёсць шмат выбаршчыкаў, якія ні разу не сказалі пра свае асабістыя праблемы: яны хвалююцца толькі за горад, рэгіён, за людзей, што там жывуць. Учора, напрыклад, быў званок ад аднаго барысаўчана: ён пытаўся, чаму ў мінскіх магазінах вельмі мала беларускіх яблык? Такія людзі ўважаюцца сацыяльна актыўнымі грамадскага жыцця, гэта — «народныя кантралёры».

Надзея ЮШКЕВІЧ, yushkevich@vziazda.by

ЗАНЯТАСЦЬ

ЛЕПШ НЕВЯЛІКІ ЗАРОБОК, ЧЫМ НІЯКІ

Чаму ў асобных раёнах амаль няма беспрацоўных?

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

Сёння адзін працэнт беларусаў сядзіць без працы. У два разы больш, чым год таму. Але некаторым рэгіёнам удаецца захоўваць узровень беспрацоўя, нават ніжэйшы за леташні. Размова не толькі пра сталіцу, дзе чалавек мае выбар з некалькіх тысяч вакансій. Адзін з самых высокіх паказчыкаў занятасці ў краіне зафіксаваны ў... Старых Дарогах. Беспрацоўных на ўліку тут — 0,4 працэнта ў жніўні было нават менш — 0,27. У чым сакрэт? Куды ўладкоўваюцца мясцовыя жыхары і з якой спецыяльнасцю ў раёне не прападзеш, высвятляла наш карэспандэнт.

Шукаюцца швачкі і... рэжысёр

З пачатку года больш за паўтысячы чалавек у рэгіёне шукалі новае месца працы. Такія лічбы прыводзіць упраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Старадарожскага райвыканкама. З іх 345 чалавек спецыялісты змэглі падбраць вакансіі.

— Куды ўладкавалі? Зараз паглядзім, — галюны спецыяліст сектара занятасці ўпраўлення Алена КУДЗЕЛКА гартае дакументы. — Большасць — у раёнае спажыватарства і ЖКГ. У асноўным уладкоўваем на тыя месцы, дзе патрэбна некваліфікаваная праца. Ідуць і ў прыватныя фірмы — рабочымі па комплексным абслугоўванні будынкаў, на пераборку дзікараслай прадукцыі. Апошняя вакансія, праўда, актуальная толькі на сезон

Малады прадавец Анастасія ГУБКО: «Я тут практыку праходзіла. Калектыў спадабаўся».

грыбоў і ягад. Ваенныя часці — іх у нас тры — бярэць грузчыкаў, падсобных рабочых. Улетку ім патрэбны кансерваторычныя металавырабы. Людзі з задавальненнем туды ідуць. Некаторыя звяртаюцца ў службу занятасці, бо па нашым акраінах медкамісія бясплатная. (Так яна каштуе каля 300 тысяч. — Аўт.)

...Сёння ў раёне больш за 80 вакансій. Што прапануюць? Аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі райвыканкама шукае галоўнага рэжысёра і яго асістэнта, кіраўніка студыі мастацкай самадзейнасці, мастака, культурарганізатара. Патрэбны работнік у Дражняўскай сельскай бібліятэцы, памочнік вывацаля ў Старадарожскі цэнтр развіцця

дзіцяці, сацыяльны работнік у мясцовы ТЦСАН. Камбінат бытавога абслугоўвання запрашае працаваць абутнікам ці цырульнікам. — Швачкі практычна пастаянна патрэбны, — дадае Алена Маркаўна. — Пададзена заяўка на дзесяць чалавек. Прапануюць 2 мільёны 180 тысяч у месяц. Там заробак ад выпрацоўкі залежыць. Вядома, калі чалавек нявольны прыходзіць, ён шмат не атрымае, пакуль не навучыцца».

Сярэдняя заробатная плата ў раёне невясокая — каля трох мільёнаў. Праўда, ёсць месцы, дзе абяцаюць амаль у два разы больш. Напрыклад, добра пляцця ў лясгасе (ён, дарчы, лічыцца адным з найлепшых у рэспубліцы), але там і цяжкі кадраў няма. Вялікія, па мясцовых мерках, заробкі прапануе сельская гаспадарка. Па пяць мільёнаў гатовы пляціць заатэхніку, галоўнаму аgramому, тэхніку па племянной справе. А ветэрынарны ўрач з вышэйшай адукацыяй можа разлічваць больш чым на сем мільёнаў у месяц. Праўда, уладкавацца на прыбытковыя вакансіі няпроста: мець спецыяльнасць абавязкова.

«Некаторыя нам кажучы спачатку, што за тры мільёны на працу не пойдучы. А потым пашукаюць, пашукаюць і згаджаюцца.»

На Старадарожчыме знаходзяць працу і жыхары іншых рэгіёнаў. Сёлета дзве сям'і перасяліліся ў раён. Уладкаваліся на ферму: два чалавекі як апэратары машынага даення, адзін — слесарам па рамоне абсталявання. Практычна перасяленцы ў мясцовасць, дзе ёсць вакансіі з прадастаўленнем жылля, трэба сказаць, распаўсюджана ў краіне. Сям'і, якая пераязджае, выплачваюць 7 бюджэту пражи-

У ЖКГ знойдзецца праца і для спецыялістаў, і для некваліфікаваных кадраў.

танчага мінімуму (БПМ). Калі людзі мяняюць горад на вёску ці пакідаюць дробны горад з вялікім узроўнем беспрацоўя, атрымліваюць у дадатак яшчэ два БПМ. Абавязковая ўмова — адпрацаваць на новым месцы мінімум год. У адваротным выпадку ўсе грошы, выданыя на перасяленне, давядзецца вярнуць.

Жанатая моладзь застаецца ў правінцыі

Адзін з самых буіных працадаўцаў раёна — мясцовы ЖКГ. Толькі за верасень гаспадарка прыняла каля 40 канчаграў, якім цяпер гарантавана занятасць да сярэдзіны красавіка, пакуль ацяпляльны сезон не скончыцца. Уладкоўваюць шмат тых, хто не мае прафесіі: ім прапануюць вакансіі дворнікі і прыбіральшчыкаў. Але прыходзяць і спецыялісты, тыя ж слесары.

— У нас вялікі штат, каля 300 чалавек, людзей перадпенсійнага ўзросту хапае, таму і месцы вызваляюцца, — тлумачыць у аддзеле кадраў ЖКГ. — Патрэба ў людзях заўсёды ёсць, бо ярарм шмат часовых работнікаў: прынялі на сезон, як цяпер качагараў, потым звольнілі. Улетку шукаем замену тым, хто працуе па змехан і ідзе ў водгук.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ЛЕПШ НЕВЯЛІКІ ЗАРОБАК, ЧЫМ НІЯКІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

У раённае спажыўтаварыства за апошнія два месяцы ўладкавалася 22 чалавекі. Тыя, хто прыйшоў праз службу занятасці, працуюць у асноўным кіроўцамі ці стаяць за прылаўкам.

— На прадаўца не любіцца чалавек бярэм, — кажа намеснік старшыні праўлення па кадрах і ідэалагічнай працы Галіна ВАЛАЖЫНСКАЯ. — Або адукацыя патрэбна, або вопыт (адпаведны запіс у працоўнай кніжцы). Калі нічога з гэтага няма, можам прапанаваць толькі рабочыя прафесіі, узяць прыбыральных чышкаў, напрыклад. Сёння, дарчы, не так і шмат вакансій засталася — запоўнілі.

«Усе тры субсідыі на адпрыхіты свайі справы, запланаваныя на гэты год, ужо выдадзены».

Сёлета на прадпрыемства прынялі 15 маладых спецыялістаў. Пяць з іх — з вышэйшай адукацыяй. З Беларускага гандлёва-эканамічнага ўніверсітэта спажывецкай кааперацыі, што ў Гомелі, прыйшлі бухгалтар і спецыяліст па знешнеэканамічнай дзейнасці, малады эканаміст па коштах скончыў БДЗУ. Ёсць выпускнікі Слуцкага і Любанскага ліцэяў: яны ўладкаваліся прадаўцамі, кухарамі і кандытарамі. З адным з гэтых маладых спецыялістаў, Анастасіяй ГУБКО, мы ўбачыліся ў краме «Мясамалако». Дзяўчына працуе прадаўцом. Сама са Старых Дарог, адвучылася ў Слуцку. «Чаму вярнулася дадому? Я тут практыку праходзіла, калектыў спадабаўся», — тлумачыць Настя.

Спецыялістаў з іншых раёнаў спажывецка-таварыства можа забяспечыць жыллём. «У нас свой інтэрнат ёсць. Старой пабудовы, праўда, але вялікі, трохпавярховы. Месяц усім хопіць. Хлопец з Асіповіч да нас цяпер прыехаў, за прылаўкам «Дом гандлю» працуе, мы яму пакой у інтэрнаце выдзелілі», — распавядаюць кадравікі.

Галіна Аляксееўна не ўтойвае, што многія работнікі з кааперацыі звыклі на гэты лад жыцця. «Кожны шукае, дзе лепш. Калі лася ў маі адкрыўся «Еўраопт», вялікі адток кадраў быў, бо там плаціць болей. Можна сказаць, усе прыватныя прадпрыемствы ўкамплектаваны спецыялістамі спажывецка-таварыства. Мы як кузня кадраў. — А моладзь у раёне затрымліваецца? — Калі ўтвараюць тут сем'і, то застанюцца. Не звычайна лёс ні з кім

з'яжджаюць. У асноўным у Мінск, усіх цягне сталіца.

Быў машынабудаўнік, стаў плантатар

Нягледзячы на невысокі ўзровень беспрацоўя, уладкавацца на новае месца ў раёне складана.

— Здраецца, прыходзіць чалавек да нас, а мы не можам яму нічога падабраць з таго, што ў спісе ёсць. Садзімся, абзвоньваем прадпрыемствы: «А можа, вам грузчык патрэбны?» — кажа Алена Кудзелка.

Калі варыянтаў няма, прапануюць перанавучанне. За гэты год ужо дзесяць чалавек накіравалі на прафдаўцаў. Беспрацоўныя асвойвалі спецыяльнасці электрагазазваршчыка, цырульніка і майстра па манікюры, апэратара ПЭВМ, маляра-штукатур, сакратара-справавода. Ездзілі на курсы ў Слуцкі і Мінск. Некаторым жыхарам раёна служба занятасці дапамагла стаць падпрымальнікамі. Усе тры субсідыі на адпрыхіты свайі справы, запланаваныя на гэты год, ужо выдадзены. Адын чалавек цяпер займаецца будаўніцтвам, аддзелачнымі работамі і рамонтам, другі — грузавымі перавозкамі, трэці вырошчвае на продаж гародніну. «Апошняму мы ніяк не маглі адпаведную вакансію знайсці, у яго кваліфікацыя спецыфічная — апрацоўка металаў рознагледна ў галіне машынабудаўніцтва. У чалавекі сваю зямельную надел быў, вось і вырашыў паспрабаваць сябе ў сельскай гаспадарцы», — каментуе галоўны спецыяліст сектара занятасці ўпраўлення Ніна МЕЛЬНІК.

Як у невялікім раёне (населеніцтва Старадарожчыны — 18 тысяч чалавек) амаль усіх удаецца забяспечыць працай? Па словах Алены Маркаўны, мясцовыя жыхары трымаюцца за свае месцы і згаджаюцца нават на невялікі заробкі.

— На дапамогу па беспрацоўі не прыходзіць, тым больш яна не ўсім прызначана. Некаторыя нам кажучы спачатку, што за тры мільёны на працу не пойдучы. А потым пашукаюць, пашукаюць і згаджаюцца.

lubneuskaya@zviazda.by

І КРОПЛЯ МАЕ КОШТ

ТЭМА ДНЯ

У яслях-садзе № 45 г. Гродна ў навучанні дзяцей асновам энергазберажэння ўдзельнічаюць лялькі Каплюша, Элік і Цяпшоўка. Яны дзеляцца важнымі звесткамі па эканоміі вады, цяпла і іншых рэсурсаў на, так бы мовіць, гульнявой мове, якая найлепш успрымаецца малымі. Задзейнічалі нават вядомага персанаж мультфільмаў Шрэка. Яго імя — у назве інфармацыйнага бюлетэня, які выпускаюць у яслях-садзе для дзяцей, іх бацькоў і педагогаў. Расшыфроўваецца як «Школа развіцця эканамічнай культуры». Усё гэта адбываецца ў рамках праекта «Энергазэфектыўнасць у школах», які фінансуецца Еўрапейскім саюзам, мясцовымі бюджэтамі ў межах Праграмы развіцця ААН.

ПАД ЛЯЖАЧЫ КАМЕНЬ ВАДА НЕ БЯЖЫЦЬ

Аднаго імкнення ўдзельнічаць у праекце для перамогі ў конкурсе ініцыятыў, вядома, недастаткова. Умовы такія, што 60% ад агульнага аб'ёму фінансавання ідэі-пераможцаў — гэта сродкі ЕС, а не менш за 40% павінен забяспечыць мясцовы бюджэт. Таму вядома, што на выбар пілотных аб'ектаў праекта паўплывала не толькі жаданне ўстаноў адукацыі, але і зацікаўленасць мясцовых улад, якія забяспечваюць сваю частку затрат.

Сёння ўжо падрыхтаваны і праходзіць экспертызу праектна-каштарысна дакументацыя па цеплазэканна мадэрнізацыі будынка ясляў-сада № 45 г. Гродна. Будаўнічыя работы плануецца завяршыць летам наступнага года. А затым будзе праводзіцца маніторынг энергазэфектыўнасці (як было і як стала), у тым ліку з мэтай распраўсуджвання гэтага

вопыту на іншыя ўстановы адукацыі.

Пры гэтым, зразумела, пацвердзілася вядомае ісціна, што пад ляжачы камень вада не бяжыць. Праявіў ініцыятыву па п'ятнаццаці энергазберажэння, падмацаваў уласнымі сродкамі сваё жаданне скарыстацца фінансавым падтрымкай — можаць яе атрымаць.

Гродзенскаму яслям-саду, які заслужыў права стаць пілотным аб'ектам гэтага праекта, належыць спойніцца 45 даўж. «Болевых пунктаў» у старым будынку адукацыі, але і зацікаўленасць мясцовых улад, якія забяспечваюць сваю частку затрат.

Сёння ўжо падрыхтаваны і праходзіць экспертызу праектна-каштарысна дакументацыя па цеплазэканна мадэрнізацыі будынка ясляў-сада № 45 г. Гродна. Будаўнічыя работы плануецца завяршыць летам наступнага года. А затым будзе праводзіцца маніторынг энергазэфектыўнасці (як было і як стала), у тым ліку з мэтай распраўсуджвання гэтага

У рамках праекта быў праведзены конкурс ініцыятыў, у якім перамаглі сярэдняя школа № 1 г. Дзяржынска, яслі-сад № 6 г. Ашмянны, яслі-сад № 45 г. Гродна і Віцебскі дзяржаўны прафесійны ліцэй № 1 імя М.Ф. Шымарова. Там выкананыя цеплазэканна мадэрнізацыя будынкаў па шэрагу інавацыйных кірункаў. У прыватнасці, будуць устаноўлены сонечныя калектары для падагрэву вады, новыя цеплазберагалыя вокны, сістэмы вентыляцыі.

Напрыклад, ва ўсіх бытавых памяшканнях ёсць дазатары з вадкім мылам. Дзеці ўжо ведаюць, як трэба памыць рукі з аптымальнымі затратамі вады і мыйнай сродку. Летась свой вопыт педагагічнага выхавання ў сферы энергазберажэння прадставілі на абласны конкурс «Энергама-рафон», заслужыўшы вызывае месца. Пастараліся добра прадумаць заяўку і на ўдзел у цяперашнім энергазэфектыўным праекце, а стаўшы пераможцам конкурсу, актыўна ажыццяўляюць свае задумкі.

БАЦЬКІ ТАКСАМА «ЗА»!

Нядаўна ў яслях-садзе стварылі энергазэфектыўны бацькоўскі клуб. На яго першым пасяджэнні дзеці паказалі бацькам вернісаж сваіх работ «Цяпло, святло, вяду беражом — эканомна жывём», выступілі перад імі ў «энергазэфектыўным» прыпеўкамі і вершамі. Да эканоміі энергазэфектыўнасці ў гульнявой форме заклікалі кракадзіл Гена і Чабурашка. А бабуня Шапакляк атрымала ад іх у падарунак лічыльнік халоднай і гарачай вады. Бацькоў таксама зацікавілі паўдзельнічаць у конкурсах і віктарыях па тэме энер-

...БАЧЫЦЬ СЭРЦАМ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Раней я таксама шмат чаго будаваў, хацелася, каб жылося прывольна, — кажа Фёдар Аляксандравіч. — І зараз на месцы не сяджу, але раблю пацыху, бо цяжка стала рухацца. Франтон на сваім доме ў адзіночку мяняў. Нікому не давараю, бо ніхто не зробіць так, як я хачу.

Знаёмыя ведаюць, за што толькі Фёдар Аляксандравіч ні возьмецца, абавязкова атрымаецца. Гэта ён на нядаўнім фестывалі народных рамястваў «Глушанскі падворак» такую юшку зварыў, што ўсе ў чаргу выстройваліся. Здаецца, набор прадуктаў звычайны, а смачна — за вушы не адцягнуць.

Спыталася, у чым сакрэт. Ён толькі хітра ўсміхнуўся: «Гэта таму, што я туды ўклаў сваю душу». А шчыра Фёдар Аляксандравіч не шкадуе для сяброў бязрэзаванага соку ўласнага вырабу. Ставіць на стол трохлітровы слоік з вадкасцю, у якой плаваюць га-

лінкі парэчкі. Спрабую і не магу зразумець, што мне гэта больш нагадвае: на смак — бярозавік, па паху — парэчка. Быццам само лета законсервавалі. «Сок бяром ад бярозак — вунь яны, — паказвае ён на дрэвы. — Дзвесце слоікаў закрываем і ніякіх «пепсі-кол» не ўжываем».

Сядзім з гаспадаром на імправізаванай кухні пад адкрытым небам. Замест столі над сталом звісаюць вінаградныя лозы. Летам густое лісце абараняе ад сонца, а сакавітыя ягады спатыляюць смагу. Тут вельмі любяць бацьку час трое унукаў, якія прыязджаюць да дзёда на канікулы.

— Зараз у мяне самы час для самавывучэння, — кажа Фёдар Бязручка. — Раней на першым месцы праца была. На ёй і сэрца пасадзіў. Вельмі вяліка была адказнасць. Спачатку працаваў начальнікам галоўнага цэха на тутэйшым шклянным заводзе «Камінтэрн». А ў 1990-я гады — старшыней пасялкава-

га Савета дэпутатаў. Час быў вельмі складаны. У крамах як вымечена, людзі не ведалі, куды грошы падаць, каб не абяцэнніліся. Тады ж нічога на прылаўках не затрымлівалася. Мы кантралявалі, каб усё ў продаж ішло. Накладныя правяралі. Усе сельскія Саветы былі заняты гэтай справай. А хто будзе рабіць? Для народа гэта самая блізкая ўлада.

ziguyla@zviazda.by
Фота аўтара.

У дашкольнай установе вучаць эканомію не толькі сваіх выхаванцаў, але і іх бацькоў

газберажэння. Яны падзяліліся сваім вопытам, і хтосьці, магчыма, звярнуў увагу на «дробязі», дзякуючы якім можна эканоміць у паўсядзённым жыцці. Аказалася, напрыклад, што мала хто з прысутных, калі чысціць зубы, не адкрывае кран на ўвесь гэты час...

З парадамі па эканоміі рэсурсаў можна азнаёміць біюлетэні алей-сада «ШРЭК» (там ёсць таксама тэматычныя прыказкі, прымаўкі, загадкі і нават красаворд), але і на інтэрнэт-сайце дашкольнай установы.

— Стараемся працаваць у партнёрстве з бацькамі дзяцей, іх дзядулямі, бабулямі, жыхарамі найбліжэйшых дамоў. Многія з іх да нашых прапанов стаяць вельмі зацікаўлена, актыўна дапамагаюць. Абвясцілі, напрыклад, акцыю па зборы макулатуры — і за кароткі час ужо больш як паўтаны сабралі, — кажа дырэктар яслі-сада № 45 г. Гродна Людміла КУШНІРУК.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prapochnik@zviazda.by

Меркаванне

Анатоль БУЛАВА, начальнік Гродзенскага абласнога ўпраўлення па наглядзе за рацыянальным выкарыстаннем паліўна-энергетычных рэсурсаў:

— Як установам адукацыі атрымаць падтрымку на энергазэфектыўныя мерапрыемствы? У першую чаргу трэба пачынаць з удзелу ва ўжо традыцыйным конкурсе «Энергамафон».

Па-другое, трэба імкнуцца трапіць са сваімі ініцыятывамі ў адпаведныя галіновыя праграмы, якія штогод фарміруюцца ў тым ліку і ў сферы адукацыі. Зразумела, што грошай заўсёды не хлапае. Але здараецца і так, што сродкі прадугледжаны, а іх патэнцыяльны атрымальнік даводзіцца «падштурхваць». Таму той, хто працягвае актыўнасць, у першую чаргу і атрымае падтрымку.

ЖЫВІЦЕ ПРЫГОЖА

СЮДЫ ХОЧАЦЦА ВЯРТАЦЦА

У Глыбокім плануецца стварыць алею ліхтароў

Глыбоцкую набярэжную Міністэрства аховы навакольнага асяроддзя прызнала самай добраўпарадкаванай у краіне. Карэспандэнт «Звязды» прайшоўся па беразе возера Кагальнае і атрымаў сапраўдную асалоду ад тамтэйшай чысціні і прыгажосці.

— Праца над добраўпарадкаваннем распачыналася ў 2012 годзе. Тады ў райцэнтры пачалі падрыхтоўку да 600-й гадавіны заснавання Глыбокага (летась адсвяткавалі. — Аўт.). Нягледзячы на зіму, меліяратары, будаўнікі і камунальнікі зрабілі пяцігадовае планіроўка берагавога адкосу. Насыпалі дарогу даўжынёй каля 700 метраў. У выніку возера літаральна атрымала новае жыццё. Потым пачалося «напаўненне» берага рознымі малымі архітэктурнымі формамі, — распавядае старшыня Глыбоцкага райвыканкама Алег МОРХАТ.

На глады возера Кагальнае ёсць водныя фантаны. На беразе — алея маладых: ратонда, лаўка для закаханых, падкова для навапенчаных мужа і жонкі, арэлі і іншае. У цёплы час года дзейнічае пункт пракату лодак і катамаранаў, можна цывільізавана адпачыць на пляжы... Бадай, самы вядомы аб'ект на беразе — помнік рыбаку «Дзед-глыбачанін». Нагадаю, у яго ёсць рэальны прататып — вядомы беларускі краязнаўца, гісторык і педагог Аляксандр Сабалеўскі. Ён нарадзіўся на Глыбоччыне. Ініцыятарамі і спонсарамі ўстаноўкі помніка сталі яго ўнучкі. Уважлівы ўбачаць на помніку і храмы Глыбокага, прачытаюць надпіс на бронзавай кніжцы: «Глыбокае: нарысы гісторыі». Побач з дзедам дрэмле кот...

Ідэя стварэння алеі маладых належыць моладзі. Але толькі дзякуючы падтрымцы мясцовай улады, яе рэалізавалі. — А моладзь брала самы актыўны ўдзел у добраўпарадкаванні. І гэта не толькі суботнікі. Віталіся ініцыятыўныя ідэі. Так, адным з заданай раённага конкурсу «Шлях да поспеху» стала стварэнне праекта па добраўпарадкаванні горада. І было пажадана, каб яны былі, як той казаў, не фантастычнымі, а рэальнымі. Моладзь і дзеці рэалізавалі ідэю ўпрыгожваць векі ад лодак, — адзначыла галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі Глыбоцкага райвыканкама Тацяна ПРАЦУК.

Наконт лодак: дробязь, але прыгожа. Бадай, Глыбокае ў гэтым пытанні першапраходзец. — Я ў інтэрнэце ўбачыла кітайскія векі. Там яны, аказваецца, пры вырабе ўпрыгожваюцца малюнкамі. Мы арганізавалі конкурс эскізаў. І падлеткі, дзятва з задавальненнем адгукнуліся. У выніку цяпер каля 45 векіў сталі кіравацца. Зразумела, пасля зімы малюнкі прыходзіцца абнаўляць, — тлумачыць аўтара ідэі Настасся РАЗВАДОўСКАЯ, педагог-арганізатар Цэнтра для дзяцей і моладзі Глыбоцкага раёна.

Нядаўна расійскі турыст у сваім блогу адзначыў, што Глыбокае — адзін з самых добраўпарадкаваных гарадоў былога СССР. А набярэжная возера Кагальнае — адно з тых месцаў, куды хочацца вяртацца. Тут сустракаюцца закаханыя, сюды прыходзяць пасля рэгістрацыі шлюб, у дзядзьку мамы з дзедзімі. І на веласіпеды ахвотна катаюцца. Прыгажосць і свежае паветра прыбаўляюць сін і зараджаюць становай энергіяй. Дарчы, старшыня райвыканкама прудумаў стварыць алею ліхтароў на ўзбярэжжы інашага возера — Вялікае. Такім чынам, у горадзе яшчэ ля аднаго вадаёма стане прыгажэй.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. Фота аўтара.
pukshanski@zviazda.by

Глыбокае — Віцебск.

НАША ТЭРЫТОРЫЯ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— А вось, скажам, вакол дома, у якім я жыў, па вуліцы Луцкай, штодня праходзіць дзсяткі машын у дзіцячых сад-школе, на пошту; прадуктовай фургоны розных фірмаў вяззучы тавары да бліжэйшай лясніцы...

— У такім выпадку ваш кааператыву не павінен браць на сябе фінансаванне праектаў асфальту па тым адрэзку, па якім штодня праходзіць столькі грамадскай тэхнікі. Таму мы і гаворым, што правілы патрэбна ўстанавіць з улікам спецыфікі і месцазнаходжання таварыстваў уласнікаў.

— У раіоні апошняй сесіі гарадскога Савета ёсць пункт, які абавязвае кожнага дэпутата ўзяць шэфства над добраўпарадкаваннем адной з дваровых тэрыторый горада. Хацелася б больш падрабязна пачуць пра гэты пачынак.

— Мы з калегамі прыйшлі да высновы, што дэпутату найлепш каардынаваць работу тых грамадскіх ініцыятыў, пра якія мы гаварылі. Скажам, вырашылі жыльцы дома абсталяваць дзіцячую пляцоўку. Але да такіх аб'ектаў ёсць асаблівы патрабаванні, правытаваньня найперш меркаваннямі бяспекі. Вось дэпутат і зможа прыцягнуць спецыялістаў ЖРЭУ альбо іншых устаноў для кансультацый, дапамагчы з вызначэннем тых арганізацый, якія лепш на няць для правядзення работ, калі ў гэтым ёсць патрэба. Дарчы, дзіцячыя пляцоўкі ў дварах мы

вылучылі як прыярытэтныя на гэтым этапе. «З прыцягненнем фінансавых сродкаў, не забароненых заканадаўствам», — ёсць такі радок у згаданым рашэнні. Скажам, агульным дваром аб'яднаны тры альбо чатыры дамы. Трэба некаму скандэтраваць на магніт таварыстваў уласнікаў, каб зрабіць тую самую пляцоўку. Гэтым чалавекам і можа стаць дэпутат. Вось такі арыенцір у плане добраўпарадкавання ўзяты на наступны год. Вядома, населеніцтва не зможа, ды і не павінна фінансаваць увесь аб'ём работ. Таму гарыканкам нашым рашэннем рэкамендавана пры фарміраванні бюджэту на 2016 год прадугледзець сродкі для паляпшэння дзіцячых пляцовак.

— У Брэсце таксама ёсць падобныя прыклады... — Вядома, ёсць. Узорам для іншых можа паслужыць дом №334 па вуліцы Маскоўскай. Старшыня дамавога камітэта гэтага 20-павярховага дома? А за парадкам назірае відэакамера, набытая за сродкі гаспадароў кватэр. Цікава, што, наглядзеўшыся на суседзях, за добраўпарадкаванне ўзяліся жыльцы дома №336. Так што добры прыклад няхінае. Важна толькі знайсці чалавека, які ўмее арганізаваць і пераконваць.

Сёння ў справе добраўпарадкавання вярта арыентавацца на меншыя, чым цэлы мікрараён.

— У кааператывных дамах узнікае больш складанасцяў, чым у тых, якія абслугоўваюць арганізацыі ЖКГ?

— Часцей за ўсё так. Хто такі старшыня кааператываў? Гэта людзі, якія ў мінулым былі ваеннымі, урачамі, нават работнікамі культуры сустракаюцца. А цяпер ім даводзіцца цягнуць воз проблем, звязаных з інжынернымі, будаўнічымі, эканамічнымі пытаннямі. Вось яны і просяць нас даваць магчымасць вучыцца, абмяняцца вопытам. Гэтая работа праводзілася і раней.

сцены пад'езда ўпрыгожаны карціцамі і панно. Дамавы камітэт праексіў ЖЭС перадаць ім невялікае памяшканне на першым паверсе, так званую дворнічку. І цяпер там захоўваюцца веласіпеды, дзіцячыя і інвальдныя каляскі. Разумеюць, як гэта зручна для жылцоў 20-павярховага дома? А за парадкам назірае відэакамера, набытая за сродкі гаспадароў кватэр. Цікава, што, наглядзеўшыся на суседзях, за добраўпарадкаванне ўзяліся жыльцы дома №336. Так што добры прыклад няхінае. Важна толькі знайсці чалавека, які ўмее арганізаваць і пераконваць.

Сёння ў справе добраўпарадкавання вярта арыентавацца на меншыя, чым цэлы мікрараён.

— У кааператывных дамах узнікае больш складанасцяў, чым у тых, якія абслугоўваюць арганізацыі ЖКГ?

— Часцей за ўсё так. Хто такі старшыня кааператываў? Гэта людзі, якія ў мінулым былі ваеннымі, урачамі, нават работнікамі культуры сустракаюцца. А цяпер ім даводзіцца цягнуць воз проблем, звязаных з інжынернымі, будаўнічымі, эканамічнымі пытаннямі. Вось яны і просяць нас даваць магчымасць вучыцца, абмяняцца вопытам. Гэтая работа праводзілася і раней.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнік: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя выдавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
Адказная за выпуск КАРПЕНКА Н.У.

Грамадскі савет: ГЕРАСІМОВІЧ С.М., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; АСКЕРКА Ю.В., адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

НАВУМЕНКА А.В., старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; СУШЧАНКА М.Л., старшыня Глушанскага пасялкавага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.
Выдавец — Рэдакцыя выдавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»
АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@zviazda.minsk.by
Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.

Тыраж 20.654.
Нумар падпісаны ў 19.30
27 кастрычніка 2015 года.

РУП «Белпочта» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ для выполнения строительно-монтажных работ на объекте «Устройство систем пожарной сигнализации и оповещения о пожаре на объектах РУП «Белпочта» в г. Минске...

РУП «Белпочта» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ для выполнения ремонтно-строительных работ на объекте «Текущий ремонт помещений кухни общепита РУП «Белпочта» по ул. Кульман, 21 в г. Минске...

Утерянный документом Белгосстраха по Советскому району г. Минска полис по добровольному страхованию наземных транспортных средств формы 2РН, 2РП серии ТОН № 0082912 считать недействительным.

РУП «Белпочта» ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ для выполнения изыскательских работ на объекте «Детальное обследование технического состояния строительных конструкций административного здания автотранспортного производства РУП «Белпочта» по ул. Лукьяновича, 6/1 в г. Минске...

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО КОНКУРСА на право заключения договоров аренды охотничьих угодий Лельчицкий районный исполнительный комитет доводит до сведения заинтересованных юридических лиц о проведении открытого конкурса на право заключения договоров аренды охотничьих угодий, расположенных на территории Лельчицкого района Гомельской области, в том числе:

- 1. Участок общей площадью 12,9 тыс. га, из них: лесные угодья – 10,9 тыс. га, полевые – 1,1 тыс. га, водно-болотные – 0,9 тыс. га. Границы участка: северная – от северо-западной окраины квартала № 1 Тоневского лесничества государственного лесохозяйственного учреждения «Милошевицкий лесхоз» (далее – ГТХУ «Милошевицкий лесхоз») до северо-восточного угла № 8 Тоневского лесничества ГТХУ «Милошевицкий лесхоз»; восточная – от северо-восточного угла квартала № 8 на юг по восточным просекам кварталов №№ 8, 16, 24, 32, 40, 48, 56, 67, 74, 80, 87, 89, 105, 106, 106 до юго-восточной окраины квартала № 106 Тоневского лесничества ГТХУ «Милошевицкий лесхоз»; южная – от юго-восточной окраины квартала № 106 на запад по внешней стороне кварталов №№ 106, 107, 99, 98 от юго-западной части квартала № 81 на север по границе с Букчанским лесничеством до юго-западной части квартала № 85. Далее, на запад пересекает автодорогу Тоньж – Бучка в квартале № 84 до юго-западной части квартала № 81 Тоневского лесничества ГТХУ «Милошевицкий лесхоз»;

Условия открытия конкурса на право заключения договоров аренды охотничьих угодий (далее – конкурсы) – лучшие предложения по эффективности использования охотничьих угодий, изложенные в обоснованной и обоснованной форме, подтверждающей намерения по дальнейшему их использованию. Конкурс состоится 30 ноября 2015 года в 15.00 по адресу: Гомельская область, Лельчицкий район, г. Пальчицы, ул. Советская, 42, кабинет 209. Организатор конкурса – Лельчицкий районный исполнительный комитет.

Центр Промышленной Оценки • Организация аукционов • Оценка всех видов имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Организатор аукциона ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 52, офис 1703

Table with columns: Наименование, Назначение, Общая площадь, Инвентарный номер, Адрес. Includes Lot No 1, Lot No 2, Lot No 3.

Условия оплаты предмета аукциона. Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнут договоренности по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи.

Table with columns: Дата и время проведения аукциона, Дата и время окончания приема документов, Контактные телефоны.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА на право заключения договоров аренды земельного участка для строительства и обслуживания многоквартирного жилого дома в г. Смоленевичи, ул. Зеленая

Table with columns: Форму проведения аукциона, Дата, время и место проведения аукциона, Продавец и его адрес, Земельный участок, его кадастровый номер и адрес, Условия продажи, Целевое назначение земельного участка, Сроки аренды, Начальная стартовая цена.

Извещение о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества УПП «Янина» ОАО «ЛМЗ Универсал» с понижением начальной цены

Ликвидационная комиссия УПП «Янина» ОАО «ЛМЗ Универсал», 223710, Минская обл., г. Солигорск, ул. Заводская 4, тел. (8 017) 426 99 25. Приложение к Извещению. Table with columns: Lot No, Наименование товара, Кол-во шт, Начальная цена за ед., с НДС.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ ОАО «Дзержинский мотороремонтный завод»

СОСТОИТСЯ 30 ноября 2015 года в 14.00 по месту нахождения Общества: 222720, г. Дзержинск, ул. Фомных, 6. Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется в день проведения собрания по месту (адресу) проведения собрания. Время начала регистрации: 13.00.

ПОВЕСТКА ДНЯ 1. Заккрытие всех источников собственных средств и дебиторской задолженности ОАО «Дзержинский мотороремонтный завод». 2. Распределение прибыли и убытков ОАО «Дзержинский мотороремонтный завод» по результатам 2015 года. 3. Об утверждении ликвидационного баланса ОАО «Дзержинский мотороремонтный завод».

Паритетбанк www.paritetbank.by

Открытое акционерное общество «Паритетбанк», расположенное по адресу: 220002, г. Минск, ул. Киселева, 61а, сообщает, что 9 ноября 2015 года в соответствии с решением Наблюдательного Совета ОАО «Паритетбанк» ПРОВОДИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ В ЗАОЧНОЙ ФОРМЕ С ПОВЕСТКОЙ ДНЯ:

1. Об увеличении уставного фонда ОАО «Паритетбанк» путем выпуска дополнительных акций, размещаемых путем проведения закрытой подписки. Собрание проводится по месту нахождения общества по адресу: г. Минск, ул. Киселева, 61а, комн. 216. Список лиц, имеющих право на участие во внеочередном Общем собрании акционеров, составляется на основании реестра владельцев ценных бумаг, сформированного по состоянию на 28 октября 2015 года.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА на право заключения договора аренды земельного участка для строительства объекта: «Мини-рынок по ул. Центральной в г. Смоленевичи Минской области»

Table with columns: Форму проведения аукциона, Дата, время и место проведения аукциона, Продавец и его адрес, Земельный участок, его кадастровый номер и адрес, Условия продажи, Целевое назначение земельного участка, Сроки аренды, Начальная стартовая цена, Условия аукциона, Наличие инженерной инфраструктуры, Условия оплаты, Сумма задатка и реквизиты продавца.

Расходы по организации и проведению аукциона: (лот № 1 – 17 752 313 руб.) и затраты на публикацию информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона. Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смоленевичи, ул. Подлесная, д. 11, каб. № 14.

Считать недействительными свидетельства о государственной регистрации следующих предприятий: Частного предприятия «Армонтажэлектро» (УНП 191427084), ООО «Сферрум» (УНП 191035644).

Шляхамі Скарыны

«...АД СКАРЫНЫ, АД ПОЛАЦКА ПАЧАЎСЯ СВЕТ»

ЧАСТКА ПЕРШАЯ.

Вядома, напачатку быў Полацк. Зноў, напэўна, невыпадкова менавіта ён. Найстарэйшы горад. Кальскія дзяржаўнасці. Цэнтр асветніцтва і радзіма першай усходнеславянскай святой. Добры пачатак, каб набыць неабходныя веды і выправіцца па навуку ў Еўропу, якая ў той час квітнела натхненнем Рэнесансу. Далёкая радзіма, якая, ахоплена палымем працяглай знішчальнай вайны, стане недасягальнай, светлым успамінам, пранесеным скрозь жыццё, найвялікшай любоўю, выказаць якую атрымалася ва ўласнаручна аддрукаванай кнізе, на мове, якую на радзіме зразумюць...

Помнік Скарыне ў Полацку стаіць больш за 40 гадоў.

ЗНАХОДКІ ПРАЗ ПАЎТЫСЯЧЫ ГАДОЎ

Адшукаць матэрыяльныя сляды нейкага асобна ўзятага чалавека праз пяцьсот гадоў проста нэрэальна. Асабліва на знявачанай шматлікімі войнамі зямлі. Ды яшчэ калі гэты чалавек быў не каралеўскай і не княжацкай крыві. Вось хіба што Заходняя Дэвіна і паўтысячы гадоў таму гэтаксама хмурылася і дыхала холадам пад кастрычнічым небам. Ды Сафія на стромкім беразе ракі збірал па сваім скляпенням чалавечыя маліты і патаемныя жаданні. Магчыма, і купецкі сын Францыск дзяліўся тут з Усвешчым сваёй марай, прасіў паспрыць і дапамагчы. Праўда, помніц Скарыну могуць толькі сцены сутарэнняў у саборы: наземная частка храма была ўзарвана войскамі Пятра I, і тую барочную прыгажосць, якой мы цешымся цяпер, пабудавалі на старым — з часоў Усяслава Чарадзея — падмурку ў XVIII стагоддзі. «Сучаснік» Скарыны — яшчэ адзін храм — Спаса-Ефрасіннеўская царква ў жаночым манастыры — некалькі разоў рэканструявалася, там скажаць, што яна сёння такая, якой убацьчы я наш герой, можна толькі з пэўнай доляй умоўнасці.

Але адкуль такая перакананасць, што ў тым знойдзеным кляштары Скарына вучыўся? (Нават калі сапраўды гэта было адным месца ў горадзе, дзе можна было падрыхтавацца да ўніверсітэта). Вільня недалёка, бацька быў чалавекам нябядным. Мог адправіць нашчадка па навуку туды... «Гэта наўрад ці, — гаворыць Дзяніс Дук. — У Полацку з часоў юнацтва Скарына, як вядома, так і не вярнуўся: горад апынуўся на «лініі фронту» войнаў з Маскоўскай дзяржавай. Але любоў да Полацка, туга па ім — скразная тэма яго прадамоў. Менавіта гэты горад, а ніякі іншы, Францыск згадвае як сваю радзіму. Значыць, у Полацку ён правёў значны адрэзак часу, каб адчуць і зразумець гэта. Калі б не вайна, яго друкарня на тэрыторыі ВКЛ адкрылася б, напэўна, не ў Вільні, а тут, у Полацку...»

Калі удакладняла ў гісторыка, ці толькі падмуркі Сафіі ці царква ў манастыры могуць помніц Скарыну, ён дадаў: у Полацку, можна скажаць, што і з часоў першадрукара, захавалася гістарычны ландшафт. Усе гэтыя пагоркі,

стрымы бераг Заходняй Дэвіны, урвішчы ля Палаты Скарына мог бачыць амаль у гэткім самым выглядзе. «І гэты ландшафт абавязкова трэба захаваць», — лічыць Дзяніс Дук.

«ЁН ЖА АДЗІН ТАКІ!..»

Па гэтым гістарычным ландшафце — з пагорка ўніз, да ракі — спускаюся да старога мураванага будынка. Тут месціцца адзіны ў краіне Музей беларускага кнігадрукавання. Зразумела, што з'яўленню менавіта ў Полацку музей абавязаны Францыску Скарыну. Будынак для яго выбраны невыпадкова: на гэтым месцы калісьці была брацкая школа Богаўленскага манастыра, у якой у сярэдзіне XVII стагоддзя выкладаў яшчэ адзін слаўны сын гэтага горада — Сімяон Полацкі.

Музей быў заснаваны ў 1990 годзе, калі адзначалі 500-годдзе першадрукара. Яго закладчыца Алена Шумовіч, якая працуе тут ледзь не з першага дня, успамінае, калі праца была ўкладзена, каб музей стаў музеем (да гэтага ў старажытным будынку доўгі час былі жыллы памішканні). Згадвае Алена Уладзіміраўна, як Скарына фактычна прадказаў ёй лёс: ураджэнка Гомельшчыны ніколі не думала, што будзе жыць у Полацку. Але, калі вучылася ў Гомельскім універсітэце, купіла невялікую кніжку «Францыск Скарына». За мужам яна паездзіла па ўсім буйным Саюзе і пасля кожна

на перавезду са здзіўленнем заўважала, што кніжка тая не згубілася. «Яна нібы вяла мяне сюды, у Полацк, у гэты музей...»

А ў музеі пануе... Зразумела, Скарына! Ён сустракае адразу на ўваходзе, над левіцай: у параднай мантыі доктара навук — такім яго убацьчы мастак Віктар Шматаў. А на карціне Леаніда Хобатава, якая вісіць у зале, прысвечанай беларускім асветнікам, ён у простым адзенні, валасы перавязаны раменьчыкам, пэўна, такім працаваў за друкарскім станком. На выяве работы Лазара Рана Скарына ў самай друкарні сядзіць ля станка, з аркушам паперы і пяром у руках. Мы нават з супрацоўнікамі музея паспрачаліся пра тое, што ён робіць: правіць аддрукаваную сторонку ці піша прадамоў да чарговай кнігі. Слышаліся на адным: да гэтай карціны можна вадзіць вунь і прапаноўваць параважаць пра гэта. Такі ўрок гістарычнай творчасці атрымаецца. Нядаўна ў музеі з'явіўся яшчэ адзін жывапісны партрэт славуэтага земляка — урачытвы, насычаны залатымі, з «сонцам маладзкіковым» над галавой (крыху падобны на абраз). Яго намалювала і падарвала музею маладая палчанка Яна Зянько, выпускніца сталічнага каледжа мастацтваў.

У музеі нямаюць цікавых старадрукаў (напрыклад, «Евангелле» з друкарні Мамонічаў), а вось уласна Скарынавых кніг — няма

ніводнай, толькі копіі. Зусім нядаўна, праўда, арыгінальнае «Эклезіяст» і «Кніга царстваў» з фонду Нацыянальнай бібліятэкі тут выстаўляліся цэлы месяц (упершыню выданы Скарыны завіталі ў Полацк так надоўго). За гэты час выставу наведвалі без малаго паўтары тысячы чалавек. У музеі часта бываюць і замежныя госці, сярод якіх часцей тыя, з кім доўгі час была агульная гісторыя: літоўцы, палякі. Пытаюся, ці не прэтэндуеця яны на нашага Скарыну: усё-ткі вучыўся ў Кракаве, друкаваў у Вільні... «Скарына і сябе, і нас ад гэтага застрахаваў, — усміхаецца Алена Шумовіч. — Ён жа кнігі друкаваў кірыліцай...»

А калі і паспрабавалі б замежныя госці першадрукара «прысвоіць», наўрад ці ім тое ўдалося б. У Полацку гісторыю радзімы ведаюць і не саромеюцца гэтым ганарыцца (не толькі ў музеі даялюцца ў гэтым перакананні), успрымаюць яе як частку сваёй біяграфіі. Я ў музеі перад маладзенькай супрацоўніцай Волгай Філімонавай пачала сумненні наконт узросту першадрукара выказаць: маўлю, калі меркаваць па выкладзенай у экспазіцыі біяграфіі, у чатырнаццаць гадоў ён мог ва ўніверсітэце пачаць вучыцца, а ў дваццаць сем, ужо маючы ступень доктара навук, кнігу першую адціснуць... На што Волга мне так строга адказала: «А што, хіба тады не маглі быць вундэркіндаў? Гэта ж Скарына — ён адзін такі!»

ГЕРОЙ НАШАГА ЧАСУ

На цэнтральным праспекце імя Францыска Скарыны (дарэчы, з «Карла Маркса» яго перайменавалі нядаўна, і дзесяці гадоў не прайшло) — шчодры россып каштанаў і шмат трыстаў. Помнік літары («У», бронзавы знак цэнтры Еўропы, помнік Сімяону Полацкаму, дэкарэтыўная лаўка пад вялізным парасонам: фатаграфуіся — не хачу. Бронзавы Скарына стаіць крыху ўбаку — на плошчы яго імя. Ён тут нашмат даўжэй, чым гэтыя наватворы, з 1974 года. Спакойна пазірае з немайой вышыня на мітусню бульвара, бы чалавек, які пасля доўгай вандроўкі вярнуўся дамоў...

Зусім недалёка — Цэнтральная раённая бібліятэка імя... Вядома ж, Францыска Скарыны. У залах — адмысловыя стэнды, на якіх — усе магчымыя кнігі пра Скарыну, што выдаліся ў Беларусі і па-за яе межамі. А вось кніжка, якую можна пабачыць, бадай, толькі ў Полацку. Гэта збор вершаў розных аўтараў — і шырока вядомых, і мясцовых, прысвечаных першадрукару. «Укладальнік — супрацоўнік бібліятэкі, — расказвае закладчыца інфармацыйна-бібліяграфічнага аддзела Людміла Дзядзіліна. — Да юбілею беларускага кнігавыдання выйдзе чарговая рэдакцыя зборніка, папоўненая новымі творами!»

Варты асаблівай увагі яшчэ адзін праект, які сёння рэалізуецца сіламі бібліятэкі, — электронная база, прысвечаная Скарыну. Тут і біяграфія першадрукара, і тэксты яго прадамоў, і творы пра яго (тыя ж вершы, якія можна будзе, націснуўшы спасылку, пачытаць), і каталог выданняў. Па першым часе база будзе даступна толькі чытачам бібліятэкі, але дзючычы, якія над ёй працуюць, вельмі спадзяюцца, што ў хуткім часе яе можна будзе выкласці і ў сёце. Да юбілеянага 2017-га было б якраз дарэчы...

Скарына ў Полацку не толькі ў музеі, на плошчы ды ў бібліятэцы. Яго імя носіць першая гарадская гімназія. У холе на другім паверсе — сапраўдная «Скарынаўская зала». Гэты міні-музей з прыгожа — у стылі Скарынавых кніг — аформленыя стэнды. «У гэтай зале мы праводзім усё ўрачыстыя мерапрыемствы, — расказвае намеснік дырэктара па вываўчай рабоце Таццяна Радзішэўская. — Асаблівы рэтуал — пасвячэнне ў гімназісты, яго праводзіць сам Францыск Скарына, дзеці гэты дзень чакаюць з хваляваннем і нецярпеннем». (Мантыю першадрукара ўжо каторы год надзявае настаўнік фізікультуры, але ўрачыстасць моманту ад гэтага ніколі не змяняецца, бо ў Полацку, як нідзе, Скарына — персанаж самы што ні ёсць рэальны.)

І настаўніца гісторыі Наталлі Лабоха зусім не трэба шукаць нейкіх далёкіх герояў, каб скажаць дэцям самае важнае. «Я проста прыводжу іх у гэтую залу, расказваю пра Скарыну, а пасля кажу: ён таксама калісьці быў простым хлопчыкам з Полацка. Ён зрабіў для свайго народа вельмі важную справу, стаў нацыянальным героем, праславіў сябе і родны горад на ўвесь свет. Вы ж — не горшыя, вы таксама з Полацка. У вас таксама абавязкова усё атрымаецца...»

Алена ЛЯЎКОВІЧ. alena@zviazda.by

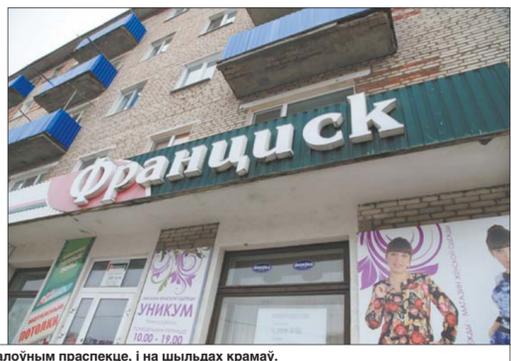
Міхаіл ХАЧАТЧОК у ролі першадрукара для гімназістаў выглядае вельмі пераканаўча.

Алена ШУМОВІЧ: «Гэта Скарына прывёў мяне ў Полацк».

Славуты зямлік у Полацку паўсюль: і на гаюльным праспекце, і на шильдах крамаў.

Дзеля памяці

ПЕРАЧЫТВАЮЧЫ «ВАЙНУ ПАД СТРЭХАМІ»

Музей павінен быў адкрыцца сёлета — пра гэта неаднаразова нагадвалі сродкі масавай інфармацыі. На жаль, урачыстая падзея не адбылася. І перспектывы пакуль ніякія. Некаторы час пытанне знаходзілася на кантролі ў Магілёўскім аблвыканкаме. Занепакоеныя марудным ходам справы жыхары пасёлка Глуша звярнуліся туды па садзейнічанне. Афіцыйны адказ не абнадзейвае.

Прататыпамі раманаў Алеся Адамовіча «Сыны ідуць у бой» і «Вайна пад стрэхамі» сталі жыхары Глушы. Там няма выдуманых герояў. Маці пісьменніка Ганна Мітрафануна Адамовіч, якую ўсё паважалі як мужную жанчыну, працавала ў аптэцы. Там адбыліся ўсе гаюльныя падзеі: сувязь з партызанамі, перадача медыкаменту, данясенняў. Таму мы настольна адкрыты там музей. Турысты атрымаюць добрую магчымасць дакрануцца да жывой гісторыі. Бабруйскі раён стане вядомы на ўвесь свет. А нашай моладзі будзе лягчэй разабрацца, дзе праўда, а дзе хлусня. Мы ж бачым па тэлевізары, які захад дэмантуе савецкія помнікі, перапісае гісторыю. Гэта нас абурала, а што мы робім для таго, каб захавалі праўду? Мы яшчэ памятаем, што тут адбывалася, бо выраслі ў пасляваенны час. А што застанецца ў памяці нашых унукаў?

Фёдар БЯЗРУЧКА — былы старшыня Глушанскага пасялковага савета — яшчэ застаў той перыяд, калі аптэка працавала (яна зачылася толькі ў канцы 1990-х). Алеся тады яшчэ жыў. Добра запомніў ён і той дзень, калі глушанцы праводзілі свайго песняра ў апошні шлях. Адамовіч нават пасля смерці не ўяўляў сябе без роднай Глушы, пакінуў загад пахаваць яго на пасялковых могілках. У маленькі беларускі пасялкі тады прыехала столькі народа, што, здавалася, няма на зямлі больш вядомага і значнага месца. Сярод іх былі Васіль Быкаў, прадстаўнікі творчай інтэлігенцыі з іншых краін свету. І тады яшчэ ўсе казалі, што такі музей трэба зрабіць. За тое, што гэта ўсё застаецца толькі на словах, у першую чаргу сорамна жыхарам. Таму яны так настольна змагаюцца за сваё права увекавечыць памяць пра земляка.

— У школу, якую па назве завода ў савецкія гады звалі «Камінтэрнаўская», нават дакументальны фільм прыязджалі здымаць, — узгадвае былая настаўніца беларускай мовы і літаратуры Галіна Паўлаўна БРАНАВЕЦ. — У нашым кабінце быў куток, прысвечаны творчасці Сашы. Ён яго бачыў, вельмі дзякаваў, нават кнігу з аўтаграфам падараваў. Алеся вельмі

любіў Глушу, неаднаразова сядзелі з ім, размаўлялі, узгадвалі вайну. Калі мы не адкрыем музей, гэта будзе здрада. Разумею яго дачку Наталлю Аляксандраўну, якая не хоча аздаваць проста так тыя рэчы, якія належалі яе бацьку. Павінен быць асобны музей, які стане жывым сведчаннем гісторыі. Нават лаўрэат Нобелеўскай прэміі Святлана Алексіевіч назвала сваімі настаўнікамі Быкава і Адамовіча. Мы не сумняваемся, што пісьменніца таксама паўдзельнічала б у стварэнні музея.

— Не засталіся б убаку нашы падпрямальнікі і фермеры, — падтрымлівае жанчыну Васіль Амялюсік. З сабой ён прыхапіў папку з рэспубліканскімі і раённымі газетамі, дзе чорным па белым напісана: музей у гонар Алеся Адамовіча ў Глушы будзе.

СПОНСАРАМ НЕ ЦІКАВЫ МУЗЕЙ?

Паведаміць расшнне аблвыканкама ў Глушу прыехалі намеснік старшыні Бабруйскага райвыканкама Святлана НОСАВА і начальнік аддзела ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі Галіна ЧАРНОВА.

— Абмяркоўваць далейшы лёс музея не можам, паколькі няма фінансавання, — звярнулася да глушанцаў Святлана Носава. Яна дыпламатычна нагадала, што ў Сычэвае знаходзіцца раённы музей і там ёсць куток Адамовіча. Матэрыялу, зразумела, мала. Звярнуліся па экспанаты да Наталлі Адамовіч, прапанавалі размясціць экспазіцыю ў пасялковым ДOME культуры. Але дачка пісьменніка адмовілася. Яна гатова іх аддаць толькі пры адной умове — павінен быць асобны музей. І толькі ў будынку аптэкі. А там без рэканструкцыі не абыйсца. Дом паціху пачаў разбурацца. На яго мураванай прыбудове расколена на ўсю сцяну, на даху з'явіліся дзіркі, не лепшы стан унутры. Няўзброеным вокам відаць: патрэбны вялікі рамонт.

— Будынак мае 100-працэнтны знос, але паколькі ўяўляе цікавасць для жыхароў, існуе дагэтуль, — кажа

Носава. — Па просьбе Наталлі Адамовіч райвыканкам узв'язу на баланс будынак. Але зрабіць з яго музей абяцалі спонсары. Ніколі не існавала пісьмовых дакументаў, дзе райвыканкам абяцаў правесці рэканструкцыю старога будынка. Нам кажуць пра спонсара, але мы ніколі не бачылі яго, нікто да нас не прыязджаў, нікто не ведае нават яго прозвішча. У адказ аблвыканкама таксама гаворыцца пра тое, што спонсары страцілі цікавасць да справы.

Але ж які спонсар будзе проста так укладваць грошы ў аб'ект. Яму патрэбны гарантыі. Іншымі словамі — афіцыйнае расшнне райвыканкама аб стварэнні музея.

Дарэчы, паводле ацэнкі спецыялістаў, рэканструкцыя будынка з выкананнем усіх існуючых на сённяшні дзень работ абдзецца болей чым у мільярд рублёў. І цана з кожным днём будзе, зразумела, павялічвацца.

ДАЧКА ПІСЬМЕННІКА НАТАЛЛІ АДАМОВІЧ:

— У 2013 годзе мы правялі абмер дома і зрабілі дакументацыю. Яе трэба пусіць у справу. Цяпер справа за Бабруйскім райвыканкам або Магілёвам. Дом стаіць пусты 20 гадоў, мы можам яго страціць. Можна было б зрабіць у гэтым будынку ўнікальны музей, якога няма ва ўсёй рэспубліцы, ды і ў свеце: музей кнігі — «Вайна пад стрэхамі», музей Глушы — «Лясной Сялібы» — і глушан.

НА ПАДСТАВЕ ХАДАЙНІЦТВА ЛЮДЗЕЙ

У вёсцы Глінішча Хойніцкага раёна на Гомельшчыне існуе музей Івана Мележа. У 2009 годзе ён быў далучаны да раённага краязнаўчага музея.

— А будаваўся ён на грамадскіх пачатках яшчэ ў 1980-я гады, — узгадвае Валяцін Баранаў. Некалькі месяцаў ён на заслужаным адпачынку, а да гэтага ўзначальваў аддзел ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі. Паўну чы быў старшынёй райсавета дэпутатаў. Пацуючы, што на Магілёўшчыне цяжкасці са стварэннем музея Алеся Адамовіча, вельмі здзіўся. «Тут адназначна трэба брацца за справу, — лічыць ён. Тым больш калі ініцыятыва ідзе ад народа. Бачылі

Ці з'явіцца ў пасёлку Глуша музей Алеся Адамовіча?

Тая самая аптэка.

бы яны, як нашы людзі шчыравалі на будаўніцтве музея Івана Мележа. Райвыканкам можа смела прыміць расшнне на падставе хадайніцтва насельніцтва. Я раю магілёўскім калегам не адмаўляцца ад такой доўгай справы. Пачніце нешта рабіць, і ўсё стане на свае месцы. А галоўнае — будзе памяць аб такім чалавеку». А вось што думаюць прадстаўнікі з Віцебшчыны, дзе ў вёсцы Бычкі, на радзіме народнага пісьменніка Беларусі Васіля Быкава, працуе музей-сядзіба ў яго гонар. — Музей створаны па ініцыятыве райвыканкама яшчэ ў 2004 годзе, — удакладніла Марыя Аляксееўна ШАУЧЭНКА, намеснік начальніка аддзела ідэалагічнай працы, культуры і па справах моладзі Ушацкага райвыканкама. — Лічу, што і сёння стварыць музей у гонар Алеся Адамовіча магчыма. Тым больш што будынак на балансе райвыканкама. Трэба прыміць расшнне на падставе хадайніцтва грамадзян. Дастаткова больш уважліва азнаёміцца з Законам аб мясцовым кіраванні і самакіраванні. Гэта ж цудоўна, што ёсць будынак, дзе можа размясціцца экспазіцыя. Тым больш што яе ахвяроў дачка пісьменніка.

Нэллі ЗІГУЛЯ. zigulya@zviazda.by

Уважаемые акционеры ОАО «РПС»

09 ноября 2015 года
СОСТОИТСЯ ВНЕОЧЕРЕДНОЕ ОБЩЕЕ СОБРАНИЕ АКЦИОНЕРОВ
ОАО «РПС»,
 расположенного по адресу:
 Минская область, Минский район, 223014, аг. Круглица.

Собрание пройдет по адресу: Минская область, Минский район, аг. Круглица, ул. Садовая, д. 20, административное здание ОАО «РПС», первый этаж, актовкой зал.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

- О заключении крупной сделки с ОАО «Белгазпромпанк»;
- Об увеличении уставного фонда ОАО «РПС» на сумму неденежного вклада, вносимого акционером общества – Минским районным исполнительным комитетом, путем выпуска дополнительных акций и утверждение условий проведения закрытой подписки на дополнительные акции.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться по адресу: Минская область, Минский район, аг. Круглица, ул. Садовая, 20, ОАО «РПС» (кабинет юриста) в рабочие дни (понедельник–пятница) с 28 октября 2015 г. по 06 ноября 2015 г. (время работы с 13.00 до 16.00) либо **09 ноября 2015 г.** по месту проведения собрания.

Регистрация участников собрания с 10.00 до 11.00 по месту проведения собрания.

Начало работы собрания – **09 ноября 2015 г. в 11.00.**
 Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании акционеров: **27 октября 2015 года.**

Для регистрации при себе иметь следующие документы:
 акционеру общества – паспорт, представителю акционера – паспорт и доверенность, заверенную в установленном порядке.
 Справки по тел. **8(017)5069211.**

УНП 600068480

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот №1. Молодняк КРС высшей упитанности 30 200 кг. По цене 19 227 белорусских рублей на сумму 580 655 400 белорусских рублей
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Ушачский райгоссервис» (УНН 300005969)
Местонахождение (адрес) имущества	Ушачский р-н, д. Граденец, ул. Центральная, 3а
Наличие обременений	залог
Место (адрес), дата и время проведения торгов	13.11.2015 в 11.00 г. Витебск, ул. Правды, 32, каб. 304
Справочная информация об организаторе торгов	Управление принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210029, г. Витебск, ул. Правды, д. 32. Судебный исполнитель Коблов Богдан Владимирович, тел. (80212) 60-54-79, начальник отдела Бурakov Игорь Вячеславович, тел. (80212) 60-09-75
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет Главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001037 в 200 филиале ОАО СБ «Беларусбанк», МФО 635, УНП 300002505, не позднее 15.00.11.2015 г. Минимальная величина первого шага – 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 401 Хозяйственного процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
12 ноября 2015 г. проводит повторный открытый аукцион № 10-Сф-15 по продаже земельных участков в частную собственность граждан Республики Беларусь

Вид аукциона: открытый (на повышение начальной цены).
Предмет аукциона: право частной собственности на земельный участок.

Аукцион проводится в порядке, установленном постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 № 462. На торги выставляются 6 земельных участков для размещения объектов недвижимости: блокированных жилых домов в г. Минске (в соответствии с единой классификацией объектов недвижимости) – для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимости имущества, прав на него и сделок с ним), квартиры в блокированном жилом доме:

№ предмета аукциона	Месторасположение земельного участка	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га	Начальная цена, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Расходы на подготовку документации для проведения аукциона, бел. руб.
1	2	3	4	5	6	7
1.	г. Минск, проектируемый проезд № 3 в бывшей деревне Масюковщина (Фрунзенский район)	500000000006007161	0,0985	1 126 899 930	169 000 000	28 125 679
2.	г. Минск, ул. Сеченова, 33 (Заводской район)	500000000002008252	0,0492	412 097 700	62 000 000	28 125 679
3.	г. Минск, ул. Охотская, 166 (Заводской район)	500000000002008250	0,0473	396 176 700	60 000 000	28 125 679
4.	г. Минск, пер. 2-й Радиаторный (№ 16 по перечню) (Фрунзенский район)	500000000006007289	0,0826	1 231 966 610	185 000 000	28 125 679
5.	г. Минск, пер. 2-й Радиаторный (№ 17 по перечню) (Фрунзенский район)	500000000006007195	0,0754	1 124 579 690	169 000 000	28 125 679
6.	г. Минск, пер. Малый Тростенец, 22А (Заводской район)	500000000002008570	0,0898	520 025 700	78 000 000	29 628 236

Сведения о наличии инженерных коммуникаций на указанных земельных участках содержится в составе застройочной документации. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется в соответствии с техническими условиями на инженерно-техническое обеспечение соответствующего объекта, выдаваемыми эксплуатирующими и согласующими организациями.

Условия, предусмотренные в решении Минского горисполкома о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона:

- внесение платы за земельные участки;
- возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения;
- обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся и получение разрешения на проведение проектно-изыскательских работ по строительству жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;
- получение победителем аукциона в установленном порядке технической и разрешительной документации на строительство жилого дома;
- обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся и получение разрешения на проведение проектно-изыскательских работ по строительству жилого дома и нежилых построек на придомовой территории на предоставленном земельном участке;
- получение победителем аукциона в установленном порядке технической и разрешительной документации на строительство жилого дома;
- осуществить не позднее одного года со дня утверждения в установленном порядке проектной документации на строительство многоквартирного, блокированного жилого дома.

Аукцион состоится 12 ноября 2015 г. в 16.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 7 (зал аукциона).

В аукционе допускаются участие на стороне покупателя консолидированных участников – двух и более граждан.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток (задатки) не позднее 9 ноября 2015 г. в размере, указанном в графе 6 таблицы (в случае участия в торгах в отношении нескольких земельных участков – задаток вносится для каждого из предметов аукциона), перечисляемый на расчетный счет № 364100000016 в ОАО «АСБ Беларусбанк», код банка – 795, УНП – 100690830, назначение платежа – 04901, получатель – главное финансовое управление Мингорисполкома (задатки вносятся в белорусских рублях в суммах согласно настоящему извещению);

представить в УП «Минский городской центр недвижимости» следующие документы:

- заявление на участие в аукционе установленной формы;
- документ, подтверждающий внесение суммы задатка, с отметкой банка;
- подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования;
- дополнительно представляются:
 - гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального заверения;
 - представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность;
 - консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.
- При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь предъявляют паспорт гражданина Республики Беларусь, а представители граждан – документ, удостоверяющий личность. При подаче документов уполномо-

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация»
 г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2

- ✓ Оценка оборудования и транспортных средств
- ✓ Оценка недвижимости и сетей всех форм собственности
- ✓ Раздел и вычленение недвижимости и земельных участков

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, принадлежащих Республиканскому унитарному Днепро-Двинскому предприятию водных путей «Белводпути», 8(0232) 70 12 97

№ лота	Наименование объекта	Начальная цена продажи лота, бел. руб. (с НДС)	Сумма задатка, бел. руб.
1	Помещения магазина площадью 119,66 кв.м, расположенные по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Коммунаров, 7. Здание конца XIX – начала XX века, включено в Перечень материальных объектов, которым придается статус и категория историко-культурных ценностей Республики Беларусь.	3 589 800	358 980
Срок подачи заявления По 26 ноября 2015 г. в рабочие дни с 9 ⁰⁰ до 17 ⁰⁰ от даты опубликования настоящего извещения по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2			
Дата, время, место проведения аукциона 30 ноября 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2			
Номер/р/с для перечисления задатка р/с 3012105618108 в РД №700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509			
Получатель платежа: филиал РУП «Жилкоммутехника» – Центр «Белтехинвентаризация»			
Обязательное условие – увеличение в порядке перевода к арендатору работников магазина. Цены указаны в НДС. Шаг аукционных торгов – 15%.			
Условия продажи Подписание проекта договора аренды и подготовка документов для согласования с Министерством транспорта и коммуникаций Республики Беларусь в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона, с участником ставшим победителем аукциона. Подписание акта приема-передачи арендуемого имущества в течение 10 (десяти) рабочих дней после получения согласия от Министерства транспорта и коммуникаций РБ. Победитель возмещает затраты на организацию и проведение аукциона			

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора аукциона (Филиал РУП «Жилкоммутехника» – Центр «Белтехинвентаризация» р/с 3012105618108 в РД №700 ОАО «БПС-Сбербанк», код 369, УНП 102353509 по 26 ноября 2015 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00.
2. Подать заявление Организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 46, оф. 2, по 26 ноября 2015 года в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и 14.00 до 16.00 от даты опубликования настоящего извещения.
3. Заявительница предлагает следующие документы: заверенная копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);
 - индивидуальным предпринимателем – копия (без нотариального заверения) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицом – доверенность, выданная представителем юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем), а также копии учредительных документов и свидетельства о государственной регистрации юридического лица; иностранным юридическим лицом, иностранной организацией, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством

и административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – негласованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией; представителем иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, без нотариального заверения; гражданину Республики Беларусь – копия паспорта и копия договора на открытие текущего (расчетного) счета (в случае отсутствия у физического лица текущего счета – необходимо его открыть); представителем гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность, заверенная нотариально.

При подаче документов на участие в торгах граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь, в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов представляют паспорт.

В случае если участник признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются тому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие в них. Невкая участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается Организатором аукциона в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов.

Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор аренды в сроки, определенные в договоре аренды и возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в т.ч. расходы по изготовлению и предоставлению участникам аукциона документации, необходимой для его проведения в течение 3 (трех) рабочих дней. Информация о затратах, порядке и сроках их возмещения доводится до сведения участников до начала аукциона. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору аренды.

Дополнительная информация по тел.: (0232) 75 06 62, 75 06 63 (факс), сайт www.btl.by

номинальное лицо (его представитель), которое будет представлять на аукционе стороны договора о совместном участии в аукционе и подписывать протокол о результатах аукциона, представляющий документ, удостоверяющий личность, и доверенности, выданные гражданами, заключающими договор о совместном участии в аукционе. Представителем уполномоченного лица дополнительно предъявляется доверенность, выданная в установленном законодательством порядке.

Прiem документов, консультации по вопросам участия в аукционе и ознакомление с имеющейся документацией осуществляются по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. № 6 с 28 октября по 9 ноября 2015 г. включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 18.00 (по пятницам до 16.45).

Торги в отношении каждого земельного участка проводятся при условии наличия двух или более участников. Победителем торгов по каждому предмету аукциона признается участник, предложивший наиболее высокую цену.

Победитель торгов либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на приобретение земельного участка как единственный, подавший заявление на участие в аукционе, в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов, в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся обязан:

- внести плату за земельный участок (часть платы – в случае предоставления рассрочки ее внесения);
- возместить Организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения. Информация о данных затратах, порядке их возмещения доводится до сведения участников аукциона до его начала при заключительной регистрации под роспись и оплачивается по предоставляемому организатором аукциона счету-фактуре;
- возместить Минскому горисполкому расходы по подготовке документации для проведения аукциона;
- выполнить установленные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона.

После совершения названных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Минский горисполком выдает победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона выписку из решения об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении его в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирного, блокированного жилого дома, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предметов аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. По заявлению победителя аукциона Минским горисполкомом предоставляется рассрочка внесения платы за земельный участок. Указанное заявление подается победителем аукциона в Минский горисполком не позднее одного рабочего дня после утверждения протокола о результатах аукциона.

При невыполнении требований об обращении за государственной регистрацией прав на земельный участок в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона продажи несостоявшимся решение Мингорисполкома о предоставлении земельного участка утрачивает силу.

Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактный телефон: +375 (17) 226 16 72, официальный сайт организатора торгов www.mgcn.by.

Государственное учреждение «Национальная библиотека Беларуси»
СДАЕТ В АРЕНДУ ПОМЕЩЕНИЯ БУФЕТА
общей площадью 87,5 кв.м
для организации общественного питания и торговли.

За справками обращаться 8 (017) 293 25 38, 293 25 55, по телефону: 8 (029) 659 92 37.

УНП 10037889

Утерянные страховые свидетельства обязательного страхования гражданско-обязательности владельцев транспортных средств на территории Республики Беларусь (договор автострахования) серии ВР 2865473, серия ВС 7124068, полисы по добровольному страхованию от болезней и несчастных случаев на время поездки за границу серии 2РП, 2РН серии БА 0784191, 0784192, 0784201, 0784202, 0811422, карту международного моторного страхования (страховой сертификат «Зеленая карта») серии ВУ/07/09636160, квитанцию о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии КК 8514204 страховой компании «Промтрансинвест» считать недействительными.

УП «МИНСКИЙ ГОРОДСКОЙ ЦЕНТР НЕДВИЖИМОСТИ»
извещает о проведении 27 ноября 2015 г. аукционов по продаже права заключения договоров аренды имущества в рамках 175-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

№ предмета аукциона	Местонахождение имущества	Площадь (кв.м)	Размер коэффициента к базовой ставке арендной платы или размер арендной платы (руб.)	Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.)	Целевое использование имущества	Сумма задатка (руб.)	Характеристика имущества
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» станция Минск-Пассажирский, тел.: +375(17) 225 61 21, +375(17) 225 69 77							
1	г. Минск, пл. Привокзальная, 7	130,3	3,0	3 909 000	Под объект общественного питания (кафе)	390 000	Помещение кафе, расположенное в здании конкорса, находящимся над железнодорожными путями. (1*)
1* Имеется центральное отопление (в период отопительного сезона), санузел, естественное освещение (частично), пожарная сигнализация и видеонаблюдение (включенные в общую систему вокзального комплекса), общий вход. Необходимость ремонта отсутствует. Арендатору необходимо дополнительно заключить договор аренды оборудования. Помещение не используется с февраля 2015 года. Срок аренды – 3 года							
2	г. Минск, пл. Привокзальная, 3	533,89	3,0	16 016 700	Офисные помещения	1 601 000	Помещения расположены в служебно-техническом здании (3-й этаж). (2*)
2* В ноябре 2010 г. начаты строительно-монтажные работы по реконструкции помещений (выполнен счт межкомнатных перегородок). Система пожарной сигнализации требует модернизации, видеонаблюдение отсутствует. Рядом имеется платная парковка ТЦ «Галилео». Помещения сдаются в аренду при условии разработки арендатором за счет собственных средств и без возмещения арендодателем каких-либо затрат проектно-сметной документации по реконструкции третьего этажа и последующей реализации проекта. Срок аренды – 3 года							
3	г. Минск, пл. Привокзальная, 3	514,87	3,0	15 446 100	Офисные помещения	1 544 000	Помещения расположены в служебно-техническом здании (4-й этаж). (3*)
3* В ноябре 2010 г. начаты строительно-монтажные работы по реконструкции помещений (выполнен счт межкомнатных перегородок). Система пожарной сигнализации требует модернизации, видеонаблюдение отсутствует. Рядом имеется платная парковка ТЦ «Галилео». Помещения сдаются в аренду при условии разработки арендатором за счет собственных средств и без возмещения арендодателем каких-либо затрат проектно-сметной документации по реконструкции четвертого этажа и последующей реализации проекта. Срок аренды – 3 года							
Арендодатель – ГУ «Главное управление по обслуживанию дипломатического корпуса и официальных делегаций «Дипсервис», тел.: +375 (17) 210 12 31, +375 (17) 210 17 58, +375 (17) 284 49 23, +375 (17) 284 70 56							
4	г. Минск, ул. Пулиховая, 31/1-3н	86,9	3,0	2 607 000	Под административные цели (офис)	260 000	Помещения №№ 3, 10, 13-21 в изолированном помещении № 3н на первом этаже здания. Срок аренды – 3 года
Арендодатель – УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» Минская дистанция гражданских сооружений, тел.: +375 (17) 225 66 22							
5	г. Минск, ул. Либавороменская, 14А	70,2	3,0	2 106 000	Под размещение общественного туалета	210 000	Здание специализированное коммунального хозяйства. (4*)
4* Год постройки – 2011. Материал стен – кирпич. Крыша – металлочерепица. Плиточные полы, окна – ПВХ, электрическое отопление, центральный водопровод, центральная канализация, электроснабжение – скрытая проводка, вытяжная вентиляция с механическим, частично естественным побуждением движения воздуха							
6	Минская обл., Минский р-н, Ждановичский с/с, аг. Ждановичи, ст. Ждановичи	178,0	30 667 079 руб.	5 340 000	Под размещение кафе	534 000	Здание специализированного железнодорожного транспорта. Год постройки – 2011. Материал стен – кирпич. Крыша – совмещенная рулонная. Полы – бетонные, плитка, линолеум. Отопление центральное от центральных котлов, водопровод – пластиковые трубы, центральная канализация, полипропиленовые трубы, электроснабжение – скрытая проводка, горячее водоснабжение (пластмассовые трубы), имеются напольные электроплиты, приточно-вытяжная вентиляция, телевидение, телефон – кабельный ввод
7	г. Минск, ул. Бобруйская, 23-30	101,6	3,0	3 048 000	Под размещение кафе	304 000	Помещение общественного питания. (5*)
5* Год постройки – 1953. Материал стен – кирпич. Объем изолированного нежилого помещения 430 м. куб. Перегородки кирпичные, гипсокартонные. Полы – плитка, ламинат. Отопление центральное, водопровод от уличной сети, центральная канализация, электроснабжение – скрытая проводка, вентиляция естественная							
9	г. Минск, ул. Железнодорожная, 26	206,3	3,0	6 189 000	Под размещение организаций финансового назначения и иных организаций, деятельность которых не связана с производством	618 000	Помещение финансового назначения. Год постройки – 1939. Материал стен – кирпич, деревянные перегородки, металлическая крыша, полы – линолеум, плитка. Центральное отопление (чугунные радиаторы), водопровод от уличной сети, стальные трубы, электроснабжение – скрытая проводка, имеется вентиляция
Арендодатель – Учреждение «Белорусский государственный музей истории Великой Отечественной войны», тел.: +375(44)504 46 61							
10	г. Минск, пр. Победителей, 8	1,5 (первый этаж – 342,5 кв.м), 0,5 (подвал – 215,5 кв.м)		16 752 000	Под объект общественного питания (кафе), на 50 посадочных мест	1 675 000	Встроенное помещение; первый этаж – 342,9 кв. м, подвал (помещение для хранения с рампой под загрузку) – 215,5 кв. м. Входы: основной вход в кафе – отдельный, запасной вход – со стороны парковки. Имеются отопление, водопровод, санузел, электроснабжение, естественное освещение на первом этаже, горячее водоснабжение, вентиляция, охранный вход и пожарная сигнализация. Обязательные условия: собственное производство; комплексные обеды для сотрудников музея; оборудование и мебель сдается в аренду по дополнительному договору

БАБ – базовая арендная величина (с 01.04.2015 составляет 120 000 рублей).

Договор аренды по предметам аукциона №№ 1–4 заключается сроком на 3 года; по предметам аукциона №№ 5–10 заключается сроком на 5 лет.

Организатор аукциона – УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.

Аукцион состоится 27 ноября 2015 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона. Возможность осмотра имущества, право заключения договора аренды которого выставляется на аукцион, обеспечивает арендодатель. Организатор аукциона настоятельно рекомендует лицам, желающим участвовать в аукционе, уточнять у арендодателя возможность использования объекта под планируемые виды деятельности (в том числе в отношении санитарных и противопожарных норм), а также размер коммунальных платежей.

Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 № 1049, а также иными актами законодательства.

Участывать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.

Лицо, желающее принять участие в аукционе:
 уплачивает задаток (юридическим лицам и индивидуальным предпринимателям – копия платежного поручения, физическим лицам – копия платежного поручения или индивидуального платежа) – задаток для участия в аукционе № 175 от 27.11.2015 по предмету аукциона (_____) , перечисляемый на расчетный счет № 3012104971019 в региональной дирекции № 700

ОАО «БПС-Сбербанк», код 153001369, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости» (сумма задатка по каждому предмету торгов указана в соответствующей графе таблицы).
Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов:

- подает организатору аукциона заявление на участие в аукционе с приложением следующих документов (бланк заявления можно получить у организатора аукциона):
 - юридическое лицо – резидент Республики Беларусь:** копия документа, подтверждающего государственную регистрацию юридического лица;
 - копии **платежного поручения** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
 - юридическое лицо – нерезидент Республики Беларусь:** легализованная в установленном порядке копия учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) либо иного эквивалентного доказательства юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения;
 - копии **платежного поручения** либо иного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
 - индивидуальный предприниматель:** копия документа, подтверждающего государственную регистрацию индивидуального предпринимателя;
 - копии **платежного поручения** о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
 - копии **платежного поручения** – копии платежного документа о перечислении задатка на текущий (расчетный) счет организатора аукциона;
 - заключает с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе под-

готовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить у организатора аукциона.

При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения:
 физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляют организатору аукциона документ, удостоверяющий личность;
 представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.

Прием документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляется с 28 октября 2015 г. по 23 ноября 2015 г. включительно в рабочие дни с 9.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несет лицо, их подавшее.

Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.

Порядок оформления участия в аукционе: лицо, подающее участие в аукционе, организатор аукциона выдает бланк участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.

Порядок определения победителя аукциона:

- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;
- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер поднимает только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).
- Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона (или) его победителем (приравненным к нему лицу), в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 18 000 000 рублей.
- Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендодателя сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. **Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона.**
- Важно!** Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.
- Договоры аренды имущества должны быть заключены в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписанием протокола о результатах аукциона.

Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 327 40 22, отдел аренды – +375 (17) 327 41 70, 327 47 29, 328 36 57, бухгалтерия – +375 (17) 328 36 58.

Интернет: www.mgcn.by

ИЗВЕЩЕНИЕ
о проведении 30 ноября 2015 года торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «НПО Центр»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	«Здание котельной» общей площадью 901,6 кв. м, инвентарный номер 632/С-17290, расположенное по адресу: Минская обл., Воложинский р-н, Раковский с/с, около аг. Ракоев, 33А (названия населенных пунктов, входящих в состав территории, составные части и принадлежности: три площади асфальтобетонные с бетонными бортами, дорожка асфальтобетонная с бетон
--	---

Нашы выданні

КАСТРЫЧНІЦКАЯ МІСІЯ ЛІТАРАТУРНЫХ ЧАСОПІСАЎ

Прапануем правесці восеньскі вечар у кампаніі Жоржа Сіменона ці Алега Ждана, Людмілы Рублеўскай ці Яўгеніі Янішчыц

У кастрычніку робіцца актуальным змаганне за асення хандрой. Дзейны сродак у гэтай барацьбе — натхняльная, жыццёспярэдальная і настраёвая літаратура! Таму на часопісы «Полымя», «Малодосць», «Нёман» і «Бярозка» ўскладаецца асабліва місія: ратаваць вас, шануюныя чытачы, ад шэрацы, панурацы і насмарку. Паглядзім, ці справяцца яны.

Што ж прапануе кастрычніцае «Полымя»? Па-першае, закончанае «Авантураў Пранціша Вырвіча, здрадніка і канфедэрата» Людмілы Рублеўскай. Такім чынам, свет пачынае яшчэ адна гісторыя пра неверагодную прыгоды спадара Вырвіча. Атрымліваецца задавальненне!

У змаганні з восеньскай хандрой, безумоўна, дапаможа падборка вершаў Анатоля Эзківа «Відущая душа», а вершы Яўгена Гарадніцкага ахінуць душу светлай настальгіяй.

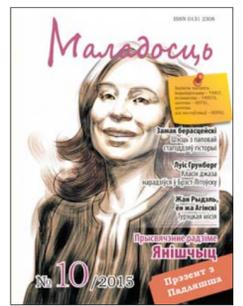
Знойдзецца што пачытаць і аматарам прозы. Апаўданае Васіля Макарэвіча «Бяроза» — рэч, безумоўна, вартая вашай увагі, як і эсэ Міколы Чарняўскага «На скрыжаванні памяці, альбо Прыгоды, але не цымбал, а пазьмі».

У рубрыцы «Галасы свету» — вершы татарскага паэта-франтавіча Закі Нуры. Цікава, што Вялікую Айчынную вайну ён сустраў у Беларусі і вёў тут актыўную партызанскую дзейнасць. Таму Беларусь назаўжды засталася ў сэрцы Закі Шарафутдынавіча. Можна, менавіта таму яго вершы так хораша гучаць па-беларуску... Дарэчы, ніжэй вы знойдзецца інтэрв'ю з перакладчыкам твору Закі Нуры Міколам Мятліцкім.

Сур'ёзным літаратурнаўцам «Полымя» прапануе шэраг навуковых публікацый: Валеры Ганюковіч разважае пра нацыянальную мастацкую традыцыю як дзейны сродак забеспячэння

гумантарнай бяспекі грамадства, а Лада Алеянік піша пра роллю сям'і ў сацыялізацыі дзіцяці на прыкладзе апавесці А. Федарэнкі «Ціша».

На вокладцы 10-га нумара «Малодосці» — усмешлівая і пяшчотная Яўгенія Янішчыц, уладжэнка Піншчыны. Чаму менавіта яна? Таму што па традыцыі 10-ты нумар «Малодосці» часткова прысьвячае Брэстчыне, а Яўгенія Іосіфаўна — яе галоўны літаратурны сімвал.

Увогуле, гэты нумар «Малодосці», на наш погляд, атрымаўся проста шыкоўны. І найперш дзякуючы змешчанай у ім прозе. Першае, што вы прачытаеце, — апаўданае Вадзіма Крука. «Адзінка і сонца» — дазволіць зірнуць на свет вачыма маленькага дзіцяці, а «Разварот» нагадае пра крохачы чалавечы жыцця.

Асобнае слова хочацца сказаць пра апавесць Кацярыны Мяззевы «Чараўнік для Дэйсі Мэй». Гэты твор адрозна зацікавае чытача ў казачны свет, з якога не хочацца выходзіць. Дзякуючы майстэрству пісьменніцы дакладна ўявіцеся апісаным у творы рэаліі, адчуваеце прадметы на дотык, пах... Твор напісаны з мяккім гуманам, чытаецца на адным дыханні. Асабліва рэкамендуецца дзятятам, не ўпуючыне ў сабе і сваёй прыгожасці.

Для тых, хто стаміўся ад абсурду рэчаіснасці, Алена Беланожка прапануе з яе ад душы пасмяяцца. У нумары шукайце яе апавяданні «Сцяг перамогі» і «Кветкі для зоркі». Гарантуем вельмі яканую смехатэрапію!

Са сталых майстроў слова ў нумары прадстаўлены Валеры Ганюев. Яго гісторыя-прыпавесць «Пра мару, хлопчыка і стрэмку» прымусіць задумацца, ці варты імкнуцца да чагосьці вялікага і быць верным сваёй мары.

Паэты 10-га нумара — цудоўныя Аляксандра Фогот, Настася Нарэйка, Наталля Кандрасху. Асенні настрой падтрымае паэтычная падборка вершаў розных аўтараў пад назвай «Прычыйнай, мусіць, гэта восень».

Рабіць кастрычніцкі нумар трохі міжнародным ужо стала традыцыяй. У гэтым выданні энды польскія майстры мастацкага слова. Перакладчы і творы — на старонках нумара. Прыклад тут невялікі прыклад — верш Вольгі Лаліч-Кравіцкай з цікавай назвай «Мужыкі не ўмеюць грукаць у дзверы»:

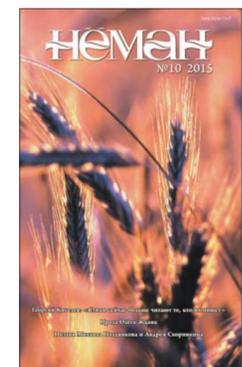
А калі грукаеш то грукай як мужык не ўваходзіць як пясчана я павіна мець час каб настроіцца на глыбіне цярпення замест малака на з'яўленне самой сябе замест паўнаватраснага сняданку (пераклад Арыёна Кавалеўскага).

Польскі бок падзяліўся з «Малодосці» таксама некаторымі публіцыстычнымі матэрыяламі. Сярод іх — інтэрв'ю з галоўным рэдактарам часопіса Podlaski Kwiatnik Kultury, артыкул супрацоўніцы Брэскай абласной бібліятэкі Вялянцы Гарбачэўскай пра пінаскага майстра-каменшчыка Рыгора Яйскага.

У працяг польскай тэмы Арцём Кавалеўскі паразважае пра творчасць ржысёра Кшыштафа Кеслёўскага.

Паліна Лісоўская раскажа пра «нетэатральны тэатр», а менавіта пра спробу беларускіх тэатралаў вынесці спектакль за межы сцэны, у іншую прастору: у Музей МУС, ва ўнутраны дворык Цэнтра сучасных мастацтваў, у інтэрнэт-клуб... Цікава, што з гэтай атрымалася, ці не так?

Шэраг матэрыялаў прадставілі таксама бібліятэкі Берасцейшчыны. З іх вы даведкаецеся, напрыклад, якія наміткі носяць кабаты ў Маладэчы, якія перспектывы працы бачаць перад сабой супрацоўнікі Брэскай абласной бібліятэкі... Цікавыя рэчы распавядаюць і брэсцкія гісторыкі. Студэнт Юры Уласюк падзеліцца ведамі пра брэсцейскі замак, а сталы даследчык Анатоля Гладышчук, якому праца на кафедры фізікі Брэскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта не замінае сур'ёзна цікавіцца гісторыяй, распавядзе пра «рэдкаі і дзіўныя знаходкі», здабытыя падчас раскопак у Берасці.

«Нёман» пачынаецца з тэатра. Апавесць «Нарачанская чайка» прысьвечана Марыі Захарэвіч. Стаць бліжэй да народнай артысты, увайсці ў яе сям'ю, пра жыццё яе і блізкіх людзей дапаможа Уладзімір Ліпскі. Твор цалкам можна назваць і дакументальным, нібы само шчодрое на падзеі мінулае стагоддзе праз сведка раскрывае сябе. Не забываецца на сябе і сам Уладзімір Ліпскі: хто ж, як не ён, мае права распавядаць гэтую гісторыю?

Сталася і перасонсаваннем жыцця дыхаюць вершы Міхаля Пазнякова. Там і успаміны з дзяцінства і малодасці, і жыццёвыя радзі, і дыдактычныя моманты — усё, чаго не хапае для дажджлівага восеньскага вечара. Працягвае тэму старэйшай ў сваіх апавяданнях і Алега Ждан. Яго творы — вось што патрэбна, каб настроіць сябе на лад філасофскага разважання пра хуткаплыннасць жыцця і непэўнасць смерці. А пра што ж яшчэ думаць такім надвор'ем? Але найвышэйшы пункт настрою «metemo togi» — у паэзіі Андрэя Скарыніна. З гэтай шэрагу твору безумоўна вылучаецца апаўданае-дэбют «Аптыміст» Сяргея Крукава. Выключна жыццёспярэдальны твор пра тое, што нават калі ўсе здаецца безнадзейным, але «бачу сваю цень, а значыць, на мяне яшчэ свеціць сонца, і гэта ўжо добра». Аўтар раздзела «Сувесная літаратура» ў «Нёмане» нама неабходнасці рэкламаваць. Гэта Жорж Сіменон, стваральнік славагата вобразна каірама Мерэ. Але не ён будзе гераімам рамана «Чалавек з мяншыкай Мыш», а яго паломнік, старэйшы інспектар Льюка. І справа, зразумела, складаная і забытая. Падрабязней — у «Нёмане».

Містыкай касмічнага свету працягнуты артыкул Тацыяны Шамякінай «Зямля ў арале таямніц». Зямля — разумная істота, якая ўсёвядомы існаванне на ёй жыцця і змагання з ім. Жывыя камяні, па-

ходжанне чалавека, гіганты, карлікі і духі... Як тут не паверыць у нешта вялікае, значнае, сілу, у параўнанні з якой чалавек — дробязь.

«Культурны свет» у «Нёмане» прадстаўляе Аксана Волкава, оперная спявачка, заслужаная артыстка Беларусі, прызнаная ў многіх краінах свету. Пра агульнае і асабістае, пра сцэну і рэальнасць распавяла яна ў вялікім інтэрв'ю Зіновію Прыгодзічу.

А вось часопіс «Бярозка» абраў гераіняй кастрычніцкага нумара Вікторыю Мяннаву, старшыню Цэнтральнага савета Беларускай рэспубліканскай піянерскай арганізацыі. Знешне сур'ёзная і мэтакараваая, яна падзялілася сваімі марами, сакрэтамі і страхамі, распавяла пра сям'ю, задавальненні і... коней. Зацікавіліся? Шукайце «Гісторыю поспеху».

Рубрыка «Табе навука» распавядзе цікавыя факты з гісторыі праграмавання: як на памер камп'ютэра паўляўся 9-я сімфонія Бетховена, якую суветна-вядомую гульні стварыў савецкі інжынер, якое дачыненне мае велікоднае яйка да камп'ютарных гульняў і яшчэ шмат незвычайнага і невядомага. Для тых, каго творчасць цікавіць больш, чым навука, чарговы занятак у сваёй КінаШколе правядзе Андрэй Палунаў, а аматару гісторыі ў рубрыцы «Незапыленае» чакае Міцкевіч гісторыі беларускага кіно.

Цікавую размову карэспандэнтам «Бярозкі» на гэты раз удалося падслухаць у настаўніцкай мінскай школы № 210. Настаўнікі абмяркоўвалі... свае дзіцячыя свавольствы! Як яны збігалі з урокам, абіяўлялі байкі, класічна падкладалі кнопкі аднакласнікам, чыталі ў «Настаўніцкай на праслушцы». Ну і, вядома, проза, паэзія аматару літаратуры з усёх школ Беларусі — у «Версках» і «Зялёны на Парнас».

Тамара МІНОТКА. maladost@zviazda.by
Кацярына ЗАХАРЭВІЧ. bjrozka@zviazda.by

«Цікла тут з лесу невяліка Травай зарослая крэйнічка». Якуб КОЛАС.
Зімаўстойлівасць — галоўны фактар, які вызначае выбар таго ці іншага сорту плодовых дрэў.

ШТО ЗНІЖАЕ ЗІМАЎСТОЙЛІВАСЦЬ ПЛАДОВЫХ ДРЭЎ?

Праз няправільную аграэхніку, недастатковы догляд могуць сарты яблынь і груш, незалежна ад іх прыроднай устойлівасці.

Адной з прычын могуць быць павышаныя дозы азотных угнаенняў. Акрамя таго, шкодна для раслін і ўнясенне гэтых угнаенняў не ўвесну. Не варты ўносіць азотныя угнаення ў другой палове лета, паколькі яны вядуць да незавершанасці рос-тывых працэсаў. У гэтым выпадку расліны менш устойлівыя да загартоўкі, што прыводзіць да вымярзання аднагодковых прырастаў і пушпашак. Пашкоджанню будзе менш пры доглядзе, які забяспечвае добры рост і развіццё ў пачатку вегетацыйнага перыяду і спрыяе своєчаснаму спыненню росту і падрыхтоўцы да зімнага перыяду.

Таксама негатыўна ўплывае на зімаўстойлівасць раслін зацяненне, асабліва гэта тычыцца грушы. Відавочнае засыханне зацнененых галін адбываецца пры занадта чыных пасадах або непразраджанай кроне. Гэта тлумачыцца недастатковай прадукцыйнасцю фотасінтэзы і можа адбывацца на ўсім дрэве. Зацнененне і загущанне кроны прыводзіць да распаўсюджвання так званых сажыстага гриба. Ён пашкоджае самыя адаптыўныя сарты, нават устойлівыя да паршы.

Зніжэнне зімаўстойлівасці тлумачыцца фізіялагічнай несумяшчальнасцю шчэпа і пры-

шчэпа, калі ў дрэў адбываецца дысбаланс у сілкаванні каранёў і надземнай часткі плодовага дрэва. Па гэтай жа прычыне часта гніць дрэвы на карлікавых прышчэпках.

Яшчэ адным важным фактарам, з-за якога зніжаецца зімаўстойлівасць сарту ў асенне-зімні перыяд, з'яўляецца падаправанне і загібненне кары ў ніжняй частцы штамба. Гэта адбываецца з-за доўгага павярхоўнага пераўвільгатнення глебы, асабліва пры застоі вады вакол штамбу. Звычайна яны звязаны з няправільнай аграэхнікай або доглядам. Напрыклад, заглыбленая пасадка, няправільным выбарам месца пасадкі для раслін, адсутнасцю мульчавання. Небеспэка заключаецца ў тым, што ў непраточнай вадзе затопленыя часткі плодовых дрэў не могуць нармальна «дыхаць» з-за назапашвання вуглякіслага газу. Такіяныя рэчывы, якія ўтвараюцца, у выніку прыводзіць да кальцавых падаправанняў і загібнення кары.

МЕТАДЫ БАРАЦЬБЫ З ПНЯМІ

Хімічны спосаб

Найчасцей за ўсё з пнямі змагаюцца з дапамогай хіміі. Свідруюць у пні некалькі глыбокіх дрэрак, набіваюць іх давержу хімікатамі (кальевы, натрыевы салетрай) і ахіваюць поліэтыленам, каб не размыла дажджамі. У такім выглядзе пень сядзіць з восені да вясны. За зimu грух соку цалкам спыняецца, а дрэва падсыхае. Ранній вясной, пакуль карані не ажылі, здымаюць плёнку і распальваюць на пні невялікае вогнішча. У першую чаргу ўспыхае салетра, якая зацігвае полымя ўглыб пня і падпальвае дрэва знутры. Такім чынам за пару гадзін пень выгарыць дашчэнту.

Выглядзець на прастату дадзенага спосабу, карыстацца ім трэба з асцярожнасцю. Салетра ўспыхае вогкамненна, вельмі моцна разгараецца, і калі пень сядзіць на тарфянішчы, то можна і глебу падпаліць. Да таго ж вясной шмат сухой травы, таму тэрыторыю каля пня трэба загады ачысціць ад леташняга смецця.

У гэтай спосабу ёсць невялікі мінус: глыбокі карані высыхнуць не могуць, таму што яны

падсіпокуваюцца вадой з глебы, і ёсць верагоднасць, што з выгаралага пня на наступнае лета з'явіцца густы параснік.

Фізічны спосаб

Звычайна дрэва па крузе імкунца падкапаць лапатай. Але гэта доўгі і цяжкі працэс, бо тоўстыя карані перашкаджаюць працы. Пляніце не з падкопу, а з праліўкай вадой. Шчодрэ ўвільгатніце глебу, каб яна прамокла яе мага глыбіню. Знайдзіце доўгі (больш за 0,5 м) металічны прут і прайдзіцеце ўздоўж пня, утыкаючы штыр у зямлю. Калі ён сустракае перашкоды, то ў гэтым месцы і знаходзіцца асноўны карані. Трэба зняць з іх пласт зямлі і перасекчы альбо пераплаваць. Калі такім чынам выключыце бакавыя карані, нахіліце пень набок. Зараз зможце дабрацца да асноўнага, стрыжневага, караня, які ідзе найбольш глыбока. Нахіліць вельзарны пень дапаможа звычайны аўтамабільны дамкрат.

Вадзяны спосаб

Калі ў вас цэнтральнае водазабеспячэнне з моцным напорам вады, можна ўжыць і іншы спосаб. Трэба падключыць палівальны шланг, выкапаць на адлегласці паўметра ад пня глыбокую яму і даць моцны напор струменя на карані (з боку ямы). Вада будзе вымываць зямлю і агіліць карані. Такім чынам можна падмыць пень па ўсім дыяметры, а потым перасекчы адкрытыя карані.

Натуральнае разбурэнне

Таксама можна выкарыстоўваць міцлілі. Для гэтага неабходна напоўніць ім пень. Міцлілі ёсць у продажы. Ён уяўляе сабе невялікія палачкі. За 2-3 сезоны грыб з'есць драўніну так, што станеца толькі паракна.

28 Кастрычніка
1884 год — нарадзіўся (г. Мінск) Фларыян Паўлавіч Ждановіч, беларускі акцёр, ржысёр, тэатральны дзеяч. Адзін з заснавальнікаў беларускага прафесійнага тэатра. У 1902 годзе скончыў драматычную школу ў Варшаве. У 1907-1913 гадах арганізоўваў драматычныя гурткі ў Мінску, Вільні, Слуцку. У 1917-1920-х — адзін з арганізатараў, кіраўнік і ржысёр Першага таварыства беларускай драмы і камедыі. Арганізатар і першы мастацкі кіраўнік БДТ, вядучы акцёр трупы. У 1928-1929 гадах быў ржысёрам Беларускага рабочага тэатра ў Мінску. Сярод пастановак: «Паўлінка», «Раскіданае гняздо» Я. Купалы, «Бязвінная кроў», «Пісаравы імяніны» У. Галубка, «У зімовы вечар», «Хам» Э. Ажэшкі і інш. Стварыў яркія камедыі і драматычныя вобразы: Быльчык, Сымон («Паўлінка», «Раскіданае гняздо»), Серакоўскі, Дзюлеран («Кастусь Каліноўскі») і іншыя. З 1926 года на Ждановіча

Даты Падзеі Людзі
пачаліся ганенні, ён быў арыштаваны ДПУ БССР 19 ліпеня 1930 года па справе «Саюза вызвалення Беларусі» і асуджаны як «член контррэвалюцыйнай арганізацыі» на 5 гадоў (адбываў тэрмін у Беломорска-Балтыйскім лагеры). Докладныя звесткі аб смерці Ждановіча няма. Паводле адных звестак, ён быў расстраляны НКУС у 1937 ці 1938 годзе, паводле іншых — памёр (або быў расстраляны) у акупаваным немцамі Мінску ў 1942-м. Быў пасмяротна рэабілітаваны ў 1958 годзе.
1886 год — у Нью-Ёрку адбылося афіцыйнае адкрыццё Статуі Свабоды. Медная статуя багіні Свабоды была падарона Злученым Штатам Францыяй у гонар 100-гадовай гадавіны незалежнасці ЗША і ў знак дружбы паміж дзвюма дзяржавамі. Статуя прыбыла ў Нью-Ёрк 17 чэрвеня 1886 года на борце французскага парахода «Ізэры». Транспартавалася яна ў разабраным выглядзе: статуя была падзелена на 350 частак, упакаваных у 214 скрынь. На працягу наступных чатырох месяцаў яе збіралі і манціравалі на граніты п'едэстал перад будынкам суда на тэрыторыі форта Вуд. Вышыня ад зямлі да кончыка паходні — 93 метры, вышыня самой статуі, ад верху пастамента да паходні, — 46 метраў. У 1886-1916 гадах Статуя Свабоды была даступна турыстам, якія маглі забрацца на яе вершыню. З кароны статуі адкрываўся від на нью-ёркскую гавань. Цяпер адкрыта

толькі левыя на п'едэстал. Унутры докага знаходзіцца Музей засялення Амерыкі і гісторыі самой статуі. У 1984 годзе яна была занесеная ў спіс аб'ектаў, якія знаходзяцца пад асаблівай аховай ЮНЕСКА.
1950 год — 65 гадоў таму нарадзіўся (вёска Навасёлкі Дзяржынскага раёна) Іван Іванавіч Цыркун, беларускі вучоны, доктар педагагічных навук (1999), прафесар (2000). З 1976 года працуе ў Беларускай педагагічным універсітэце. Заснавальнік навуковай школы і новага напрамку ў галіне інавацыйнай педагогікі — мадэляванне і арганізацыя інавацыйнай прафесійнай адукацыі. Аўтар навуковых прац па праблемах дыдактыкі фізікі, педагагічнай інаватыкі, тэорыі і метадыкі прафесійнай адукацыі, выхавання дзяцей і вучнёўскай моладзі ў Беларусі.
Было сказана
Пятрусь МАКАЛЬ, паэт:
Дапамагайце,
як дождж, палеткам,
Дапамагайце,
як пчолы, кветкам.

СЕННЯ
Месяц
Поўна 27 кастрычніка.
Месяц у сусор'і Цяльця.
Імяніны
Пр. Аляксандра, Дзмітрыя, Івана, Леаніда, Міхаіла, Пятра, К. Антона, Тадэвуша, Шымана.

ЗАЎТРА
Геамагнітная ўзрушэнні
Абазначэнні:
■ няма прыкметных узрушэнняў
■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
■ слабая геамагнітная бура
ВІЦЕБСК 761мм рт.сл. -4...-2°C
ГРОДНА 759мм рт.сл. +1...+3°C
МІНСК 752мм рт.сл. -5...-3°C
МАГІЛЁЎ 757мм рт.сл. -5...-3°C
БРЭСТ 756мм рт.сл. +3...+5°C
ГОМЕЛЬ 760мм рт.сл. -5...-3°C
...у суседзях
ВАРШАВА +8...+10°C
КІЕЎ +5...+7°C
РЫГА +4...+6°C
ВІЛЬНЮС +4...+6°C
МАСКВА +1...+3°C
С.ПЕЦЯРБУРГ +3...+5°C

УСМІХНЕМСЯ
Дзве сяброўкі:
— Учора мераліся з мужам сваімі «склянкамі». Мае — з касметыкай, яго — з пад-плат. Тут яшчэ мама падключылася з лекамі. Карацей, піць у нас абыходзіцца найтанней за ўсё.
У нас (у кампаніі па дастаўцы ежы) ёсць пастаянны кліент, які жые на 20-м паверсе новага дома з непрачучым ліфтам. З кур'ерам ён заўсёды дамаўляецца сустрэцца на 10-м.
Каб усё было сумленна.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.
Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЬПЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛІШЧУК, А. ЛЬВУКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНІУ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК.
Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.
Тэлефоны: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: лісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 79.
http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 81.
e-mail: info@zviazda.by, РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by
(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by
Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.
Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар.
Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
Газета адрэдакцыяна ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.654. Індэкс 63850. Зак. № 4224.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Нумар падпісаны ў 19.30
27 кастрычніка 2015 года.